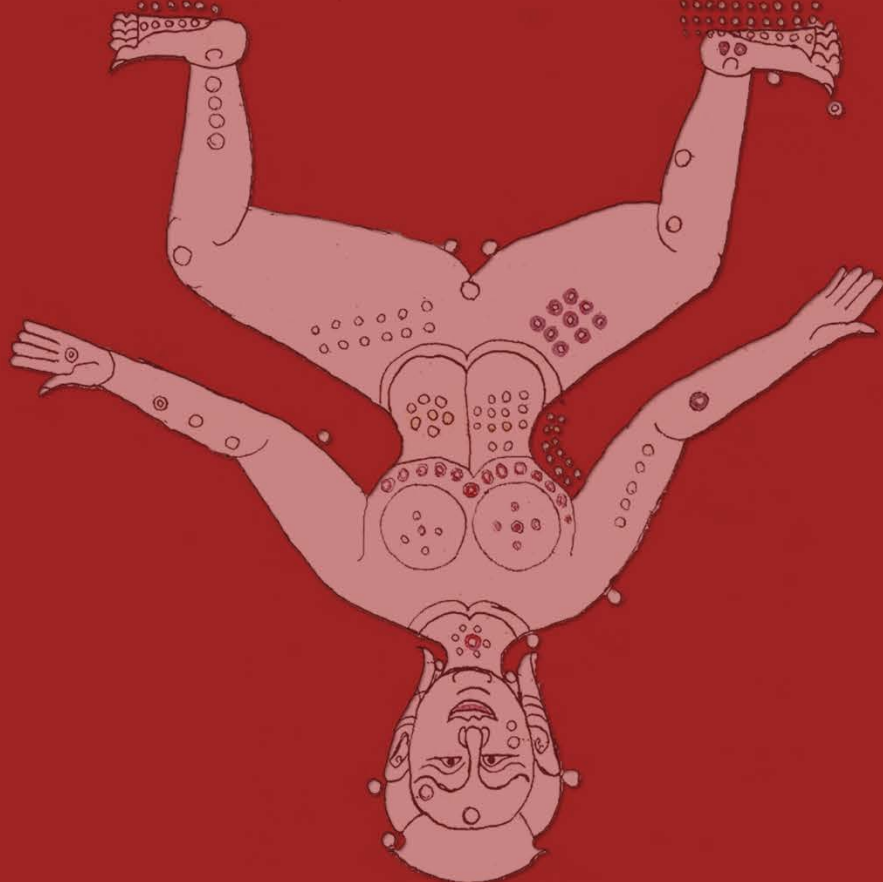

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ตำราผีมะเร็ง

ฉบับ วัดตอนขนาท ต.ตอนขายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม

โครงการสำรวจ รวบรวม และศึกษาวรรณกรรมภาคตะวันตก ๒๕๕๖

ตำราฝึมะเร็ง

ดอกรัก พยัคศรี^๑
ปริวรรตและเรียบเรียง

1. รหัสเอกสาร (Identifier Number)	NPT002.002
2. ชื่อเรื่อง (Title)	ตำราฝึมะเร็ง
3. หมวดเรื่อง (Subject)	ตำราเวชศาสตร์
4. สถานที่สำรวจ (Location)	วัดดอนขนาก นครปฐม ไทย
5. สถานที่ทำสำเนาดิจิทัล (Digitization Location)	วัดดอนขนาก นครปฐม ไทย
6. ชื่อผู้สร้าง	-
7. วันที่เวลาที่ทำสำเนาดิจิทัล (Date)	22/09/2554
8. ประเภทของเอกสาร (Type)	สมุดไทยขาว
9. จำนวน (Format of original)	1 เล่ม, 119 หน้า
10. ขนาดของเอกสาร (Size of original)	12.2 x 36.5 x 3.2 ซม.
11. รูปแบบไฟล์เอกสาร (Digital Format)	image/jpg
12. อักษรที่ใช้บันทึก (Script)	ไทย, ขอมไทย
13. ภาษาที่ใช้บันทึก (Language)	ไทย, บาลี
14. สภาพเอกสาร (Condition)	ค่อนข้างสมบูรณ์
15. คำสำคัญ (Keyword)	สมุดไทยขาว, ตำรายา, ตำราผี, ตำราฝึมะเร็ง, ตำราแก้ผี, แผนผี, ผี
16. ภาพประกอบ (Illustrator)	

^๑ นักวิชาการโครงการสำรวจ รวบรวม และศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นภาคตะวันตก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน)

ตำราผีมะเร็ง ฉบับนี้พบที่วัดดอนขนาท ต.ดอนยายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม เป็นสมุดไทยขาว สภาพค่อนข้างสมบูรณ์ ขำรดเล็กน้อย มีรอยฉีกขาดบริเวณหน้าปกสมุด เขียนด้วยหมึกดำ อักษรไทย ภาษาไทย อักษรขอมไทย ภาษาบาลี ตัวเล่มสมุดไม่มีชื่อเรื่องเขียนบอกไว้ แต่เมื่อสำรวจเนื้อหาด้านในพบกับภาพเขียนลายเส้นของยักษ์ และบอกตำแหน่งชื่อผีในแต่ละเดือน นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาที่กล่าวถึงโทษของผีแต่ละชนิด ตำแหน่งการเกิดผี ระยะเวลาการเกิดผี ลักษณะของเมื่อดผี ตลอดจนการใช้สมุนไพรรักษา และบรรเทาอาการเจ็บป่วยเนื่องจากผี

๑ สรติธน์ โภค์ ลาพุทธการสาปนน์ อรหนติ พานิชไซ

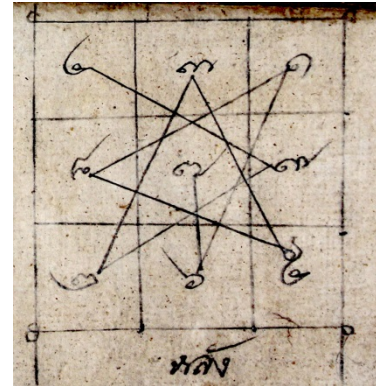
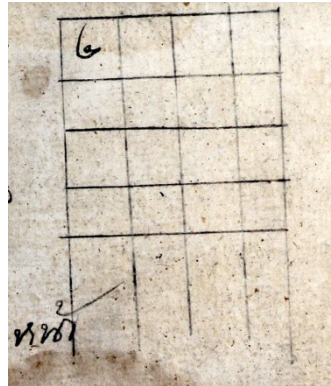
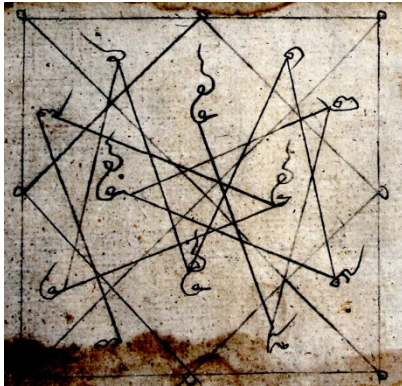
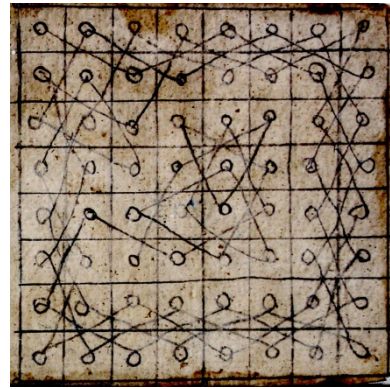
เอหิ นชาติติฯ ขายของเสกน้ำมันตรวด

ตรีนิสิงเห ๓ สัตตนาเค ๗ ปัญจเพชลูกัน ๕

จัตุเทวา ๔ ฉวัศราชา ๖ ปัญจอินตรา ๕ เอกยักขา ๑

นวเทวา ๙ ปัญจพรมมา ๕ ทเวราชา ๒ อันอรหันตา ๘

ปัญจพุทธ นมามีห้ ทั้ง ๕

๐ เดือน ๕ ปีชวด ชื่อท้าวภราทวาร

๑ ๕ ๑ ๐๓

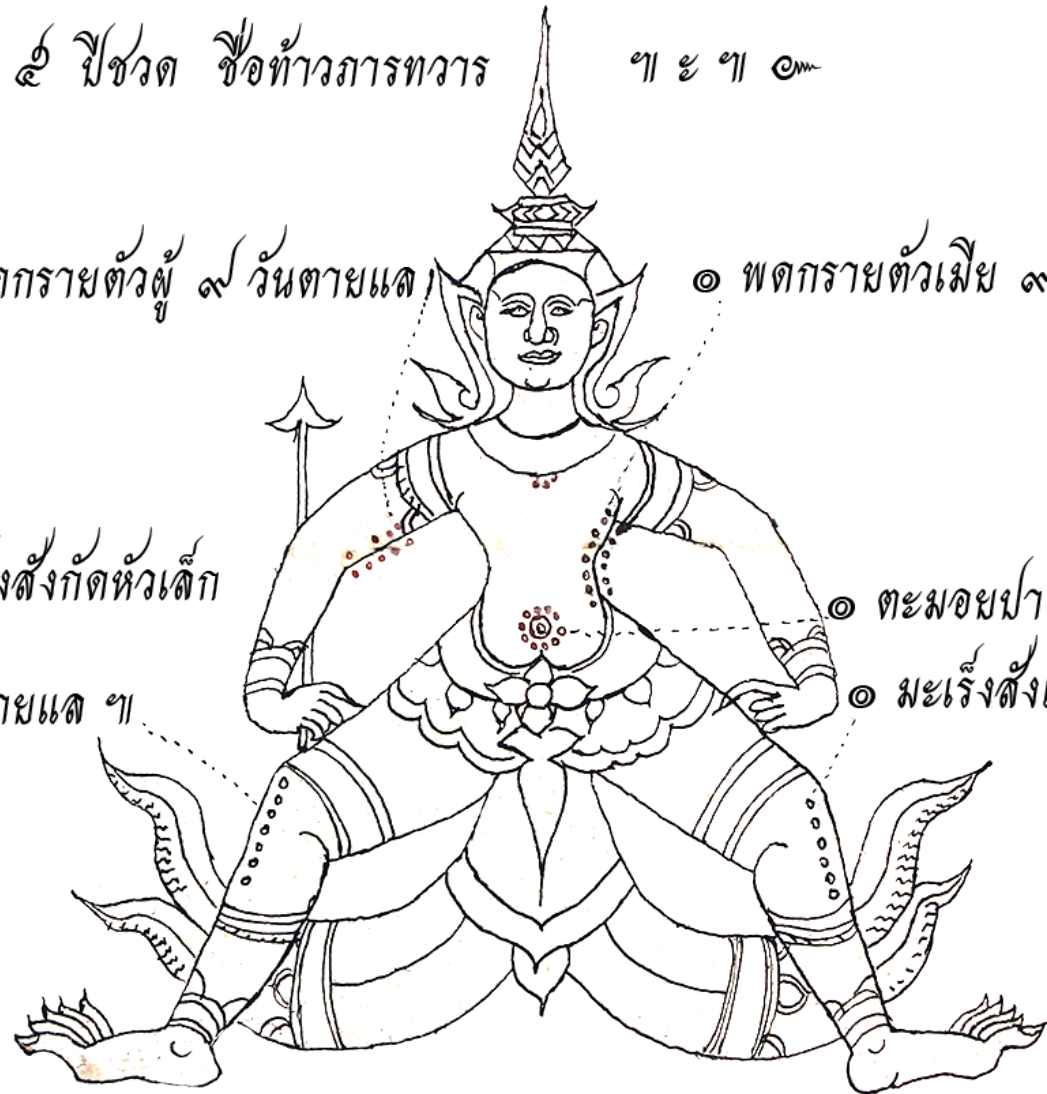
๐ ชื่อพดกกรายตัวผู้ ๗ วันตายแล

๐ พดกกรายตัวเมีย ๗ วันตายแล

๐ มะเร็งสังกัตหัวเล็ก
๗ วันตายแล

๐ ตะมอยปากดำ ๓ วันตายแล

๐ มะเร็งสังกัตตัวเมีย ๓ วันตายแล

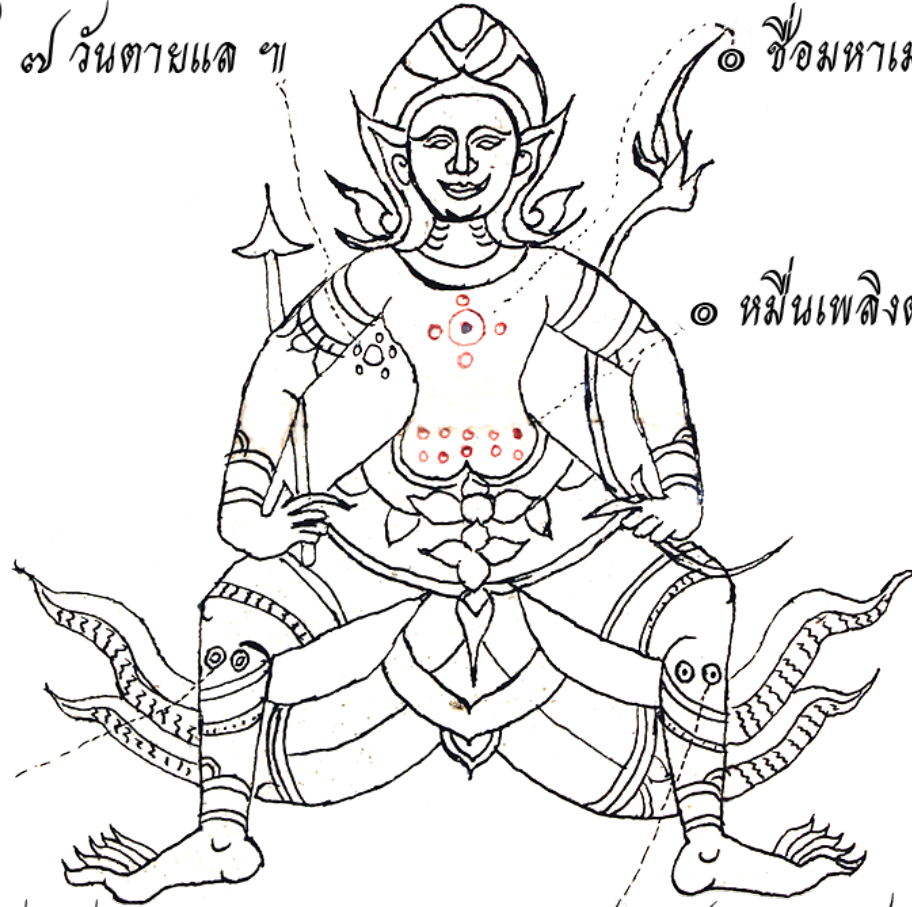

๐ เดือน ๖ ชื่อจันทะกฤษียกษ์แด

๑๑ ๕ ๑๑ ๕ ๐๓

๐ ชื่อมณีรัตน์ ๗ วันตายแด ๑๑

๐ ชื่อมหาเมฆ วัน ๑ ตายแด ๑๑๕

๐ หมิ่นเพลิงตัวผู้ ๗ วันตายแด ๑๕

๐ มะเร็งตะมอยตัวผู้วัน ๑ แด ๑๑ ๐

๑๑ มะเร็งตะมอยตัวเมีย ๓ วันตายแด ๑๕

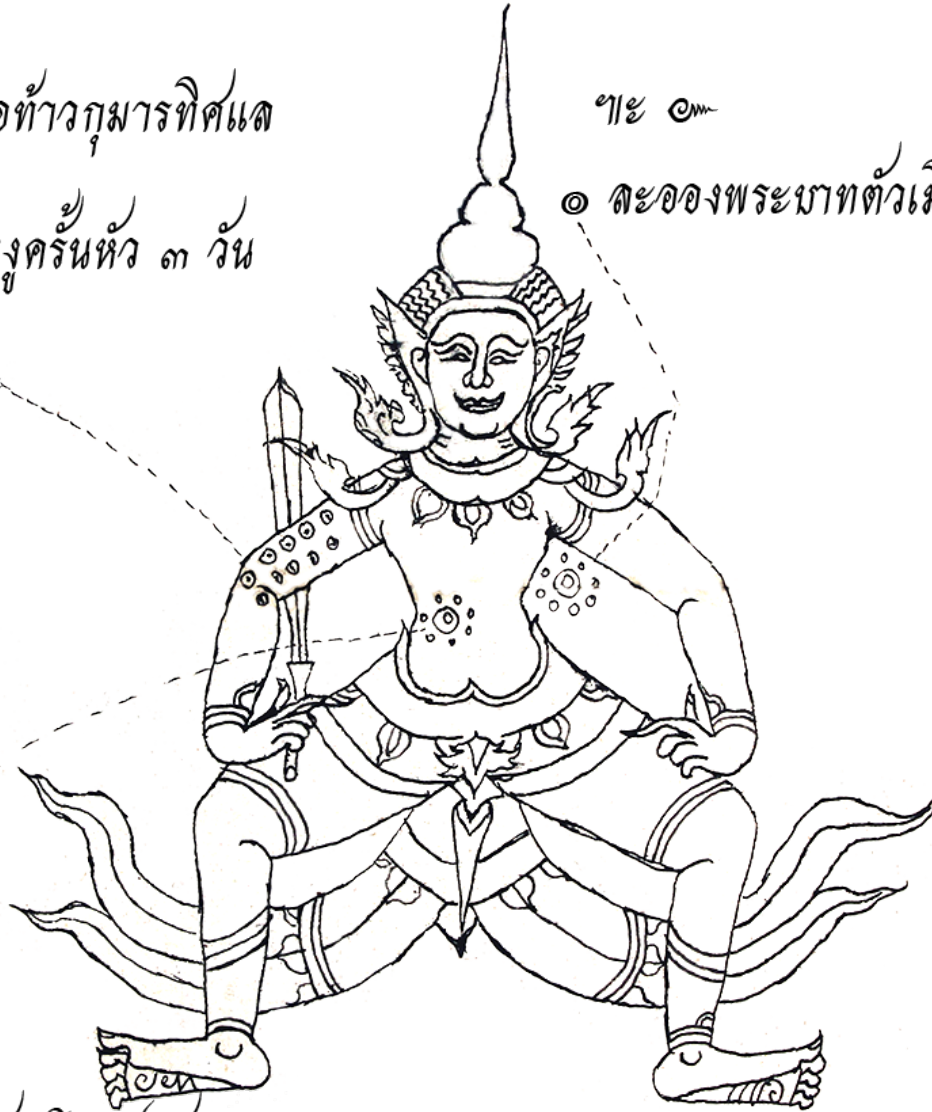
๑ เดือน ๗ ชื่อท้าวกุมารทิศแล

๑ เทรียมตุงเกิดตุงครันหัว ๓ วัน

ตายแล ๗๕ ๐๓

๗๕ ๐๓

๑ ละอองพระบาทตัวเมียม ๓ วันตายแล๗ ๐๓

๑ ละอองพระบาทตัวเมียม ๕ วันตายแล๗ ๐๓

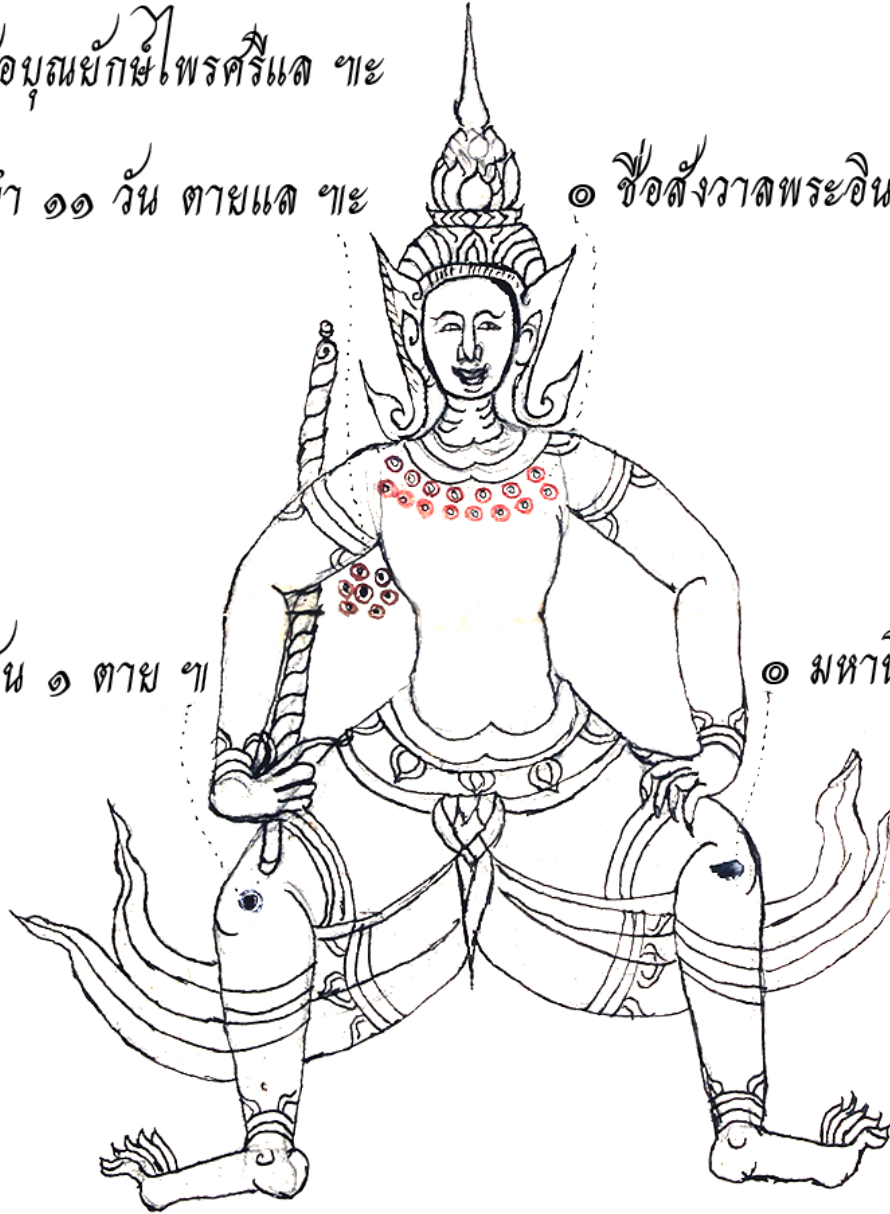
๐ เดือน ๘ ชื่อบุญยกษ์ไพศรืแล ฯ

๐ หมิ่นไตรหัวดำ ๑๑ วัน ตายแล ฯ

๐ ชื่อสังวาลพระอินทร์ วัน ๑ ตายแล ฯ

๐ มหานิลตัวผู้ วัน ๑ ตาย ฯ

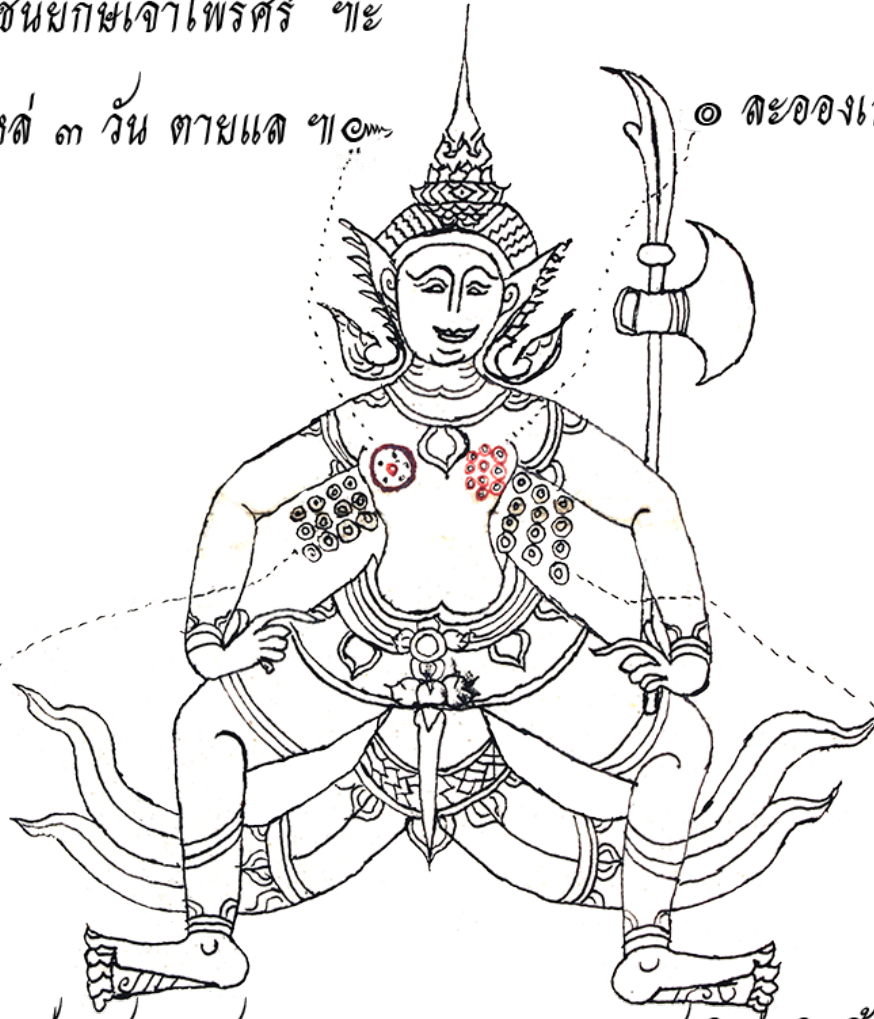
๐ มหานิลตัวเมีย ๓ วันตายแล ฯ

๑ เดือน ๙ ชื่อไพรชนย์กษัตริ์เจ้าไพศรึ ๙๕

๑ มะเร็งขุ่นขึ้นหัวไหล่ ๓ วัน ตายแล ๙๑

๑ ละอองเกลอม ๗ วัน ตายแล ๙๕

๑ เทரியตเพลิงเกิดกลางสันหลัง ๖ วัน ตาย

๙๑๙ อคนิสันเกิดขึ้นกลางหลัง ๖ วัน ตาย๙๑

๑ เดือน ๑๐ ชื่อนางไพร คนท้ม ไร่ราชขึ้น ๓ แห่งแลฯ

๑ ละอองแก้วตัวเมียขาวรอบกลางตำ
เมื่อเข้าเก็ดต ๑๖ วัน ตายแลฯ ๑๓

๑ ข้างหลังแดงรอบตำกลาง ชื่อละลอก

๒ หัว หัวตั้งไฟละลากฯ

๒ วัน ตายแลฯ ๑๓

๑ ชื่อมะเร็งฝักบัวขึ้นในสระต้อ

๑๕ วันตาย อย่ร่ำกษาเลย ฯ ๑๓

๑ เดือน ๑๑ ชื่อว่า เจ้ากุมารยกษ์ไพรีศรี ฯ

ฯ พรรณเหลืองแดงกลางเป็นไตๆ คอแล ฯ

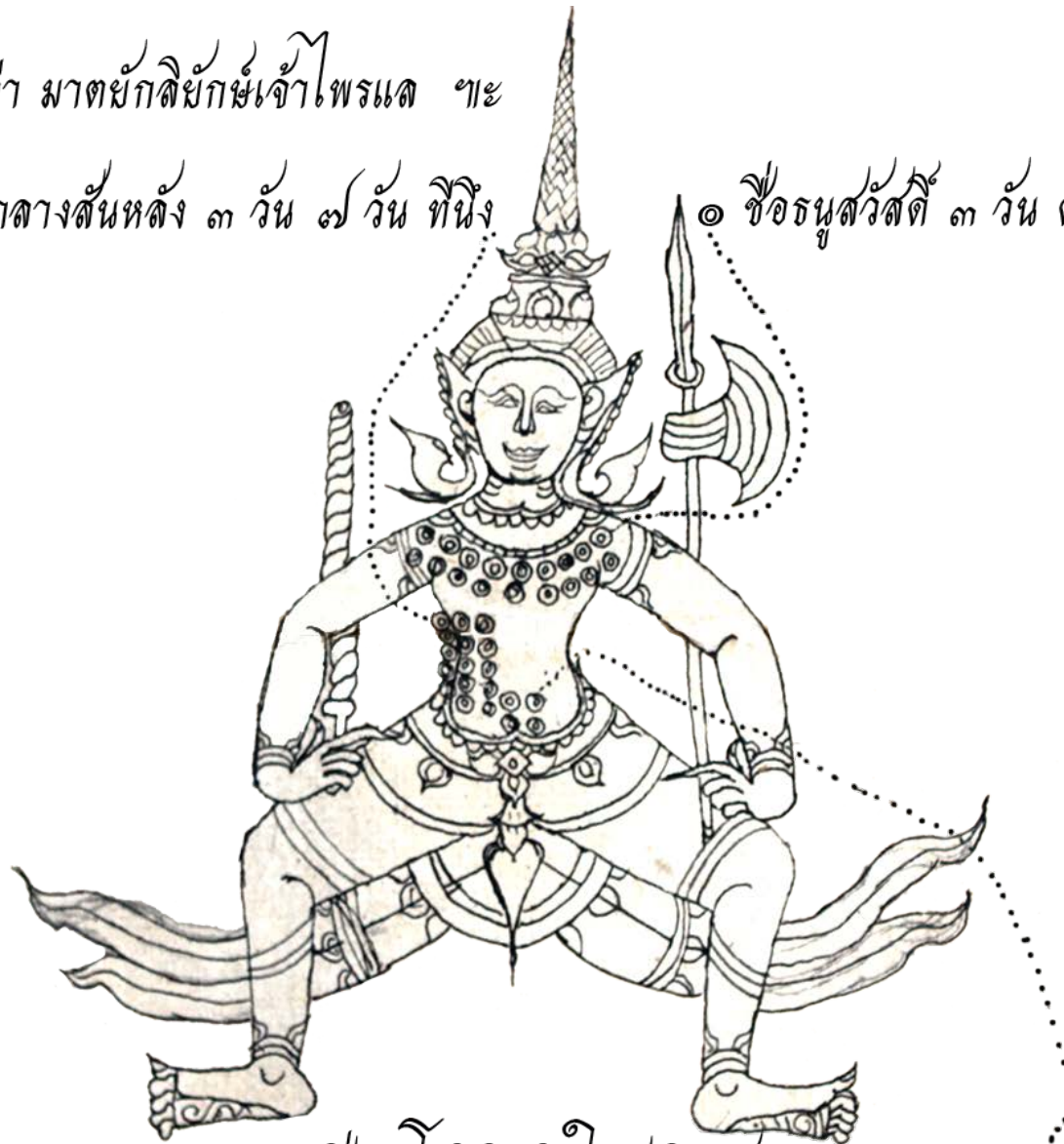
๑ ซ้อมหานิล ขึ้นหัวเช่า ๓ วัน ตามแล ฯ

๑ ชื่อว่าโลหิตขึ้นในง่ามตีน ง่ามมือ กลางนั้นดำหาแดงมิได้ ตามเมื่อนั้นแล ฯ

๑ เดือน ๑๒ ชื่อว่า มาตย์กสิย์กษเจ้าไพเราะ แด ๕

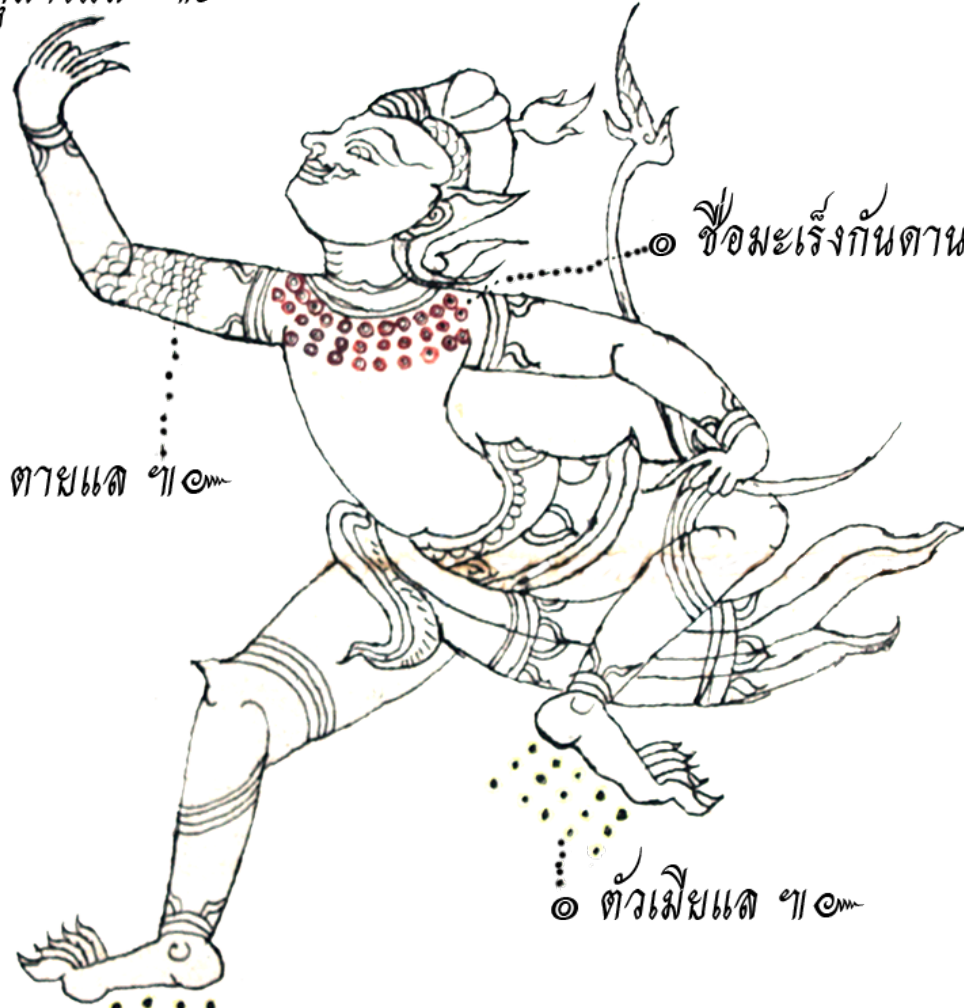
๑ ชื่ออันสิ้น ขึ้นกลางสิ้นหลัง ๓ วัน ๗ วัน ที่นั่ง
ตายแล ๕

๑ ชื่อธนูสวัสดิ์ ๓ วัน ตายแล ๕

๑ ชื่อว่าโรหิณี เกิดในสะตือ วัน ๑ ตายแล ๕

๐ เดือน ๑ ชื่อทำวกุมารแล ฯ๕

๐ ชื่อมะเร็งกันตาน ๗ วัน ตามแล ฯ๑๓

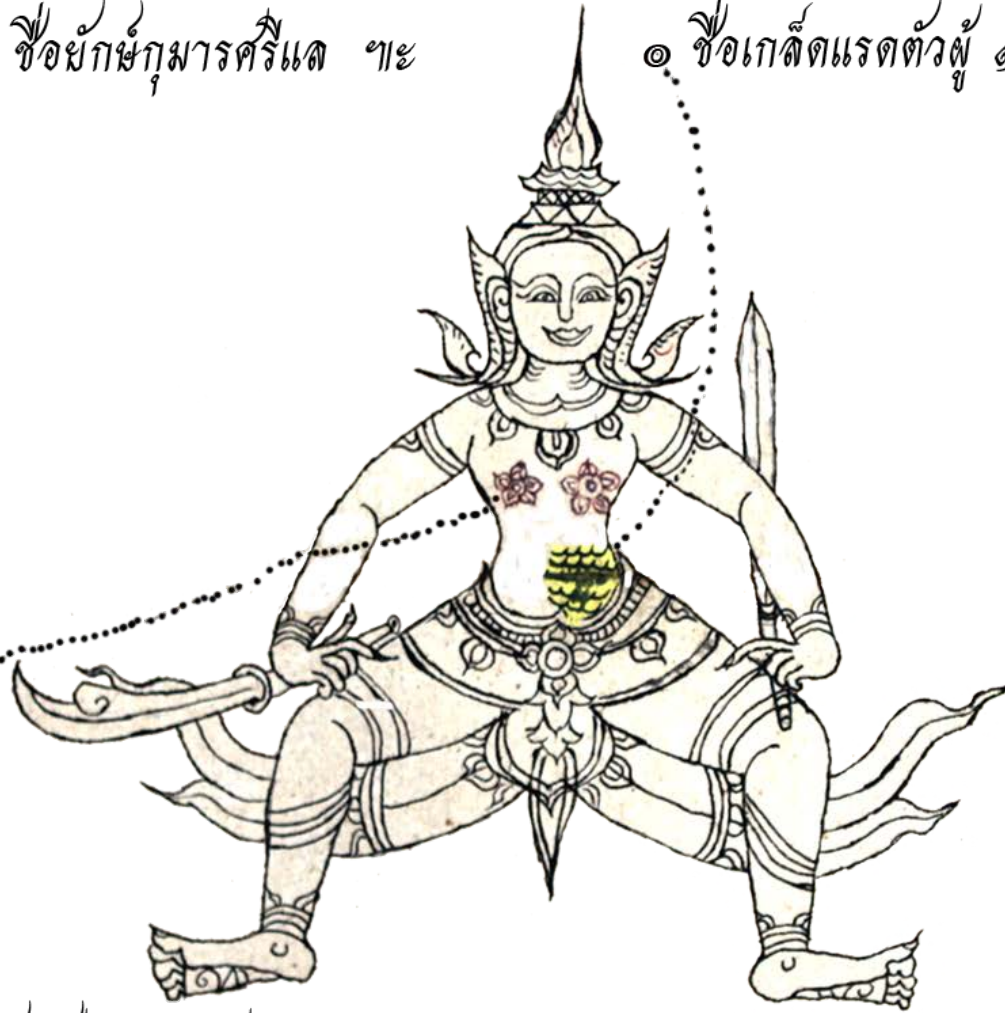
๐ ชื่อเกด็ดแรต ๘ วัน ตามแล ฯ๑๓

๐ ตัวเมี่ยงแล ฯ๑๓

๐ ชื่อว่าเทรียตปากดำ ขึ้นคืน ๑๑ วัน ตาม ข้างนี้ชื่อ ตัวผู้แล ฯ๑๓

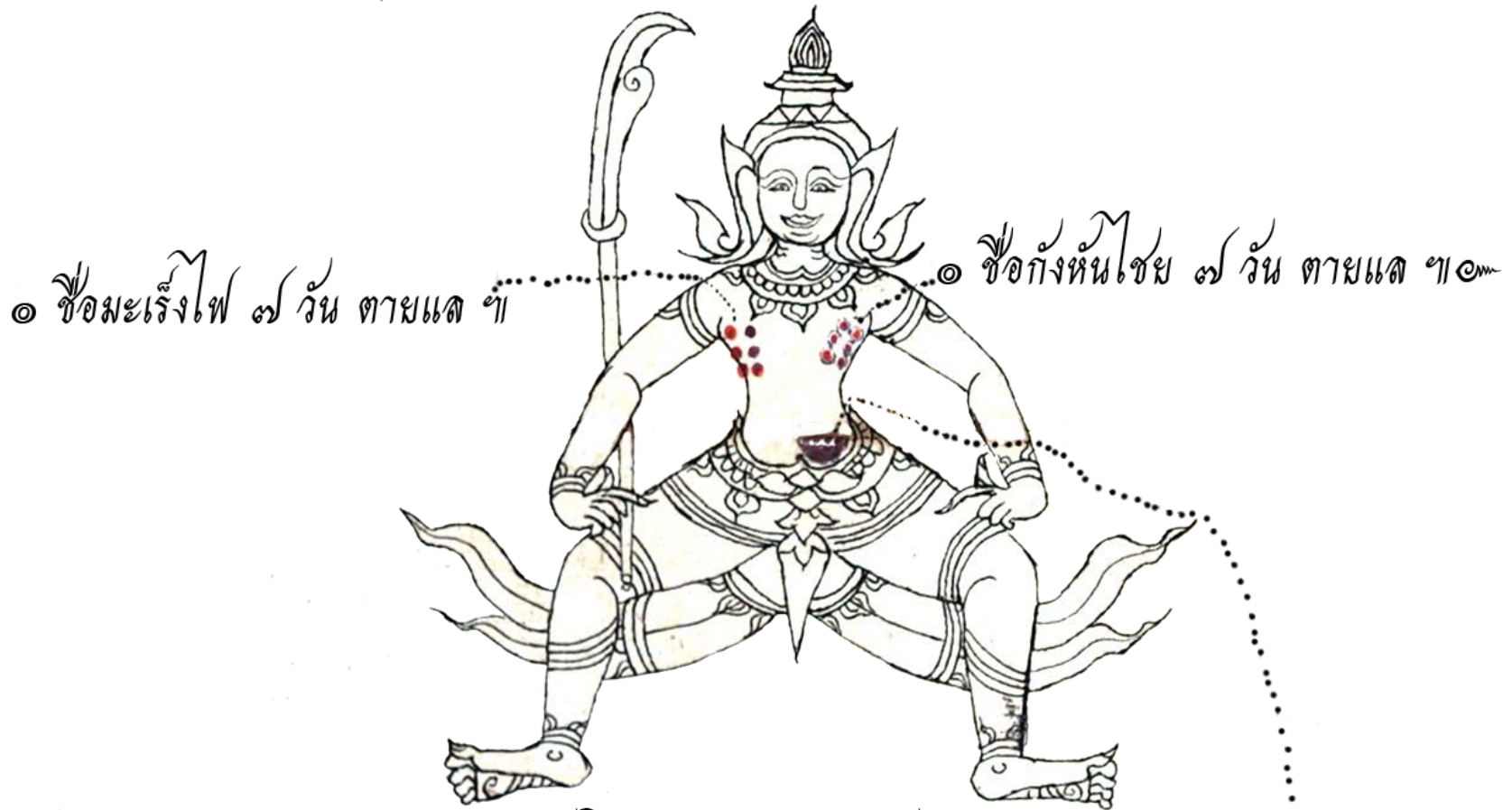
๑ เดือน ๒ ชื่อยักษ์กุมารศรีแล ฯ๕

๑ ชื่อเกดัดแรตตัวผู้ ๑๐ วัน ตายแล ฯ๑๓

๑ ชื่อทองพันชั่ง ขึ้นท่งคู่ ๑๕ วัน ตายแล ฯ๑๓

๐ เดือน ๓ ชื่อจันทกุมารยกษ์แล ฯ๕

๐ ชื่อมะเร็งไฟ ๗ วัน ตามแล ฯ

๐ ชื่อกั้งหันไชย ๗ วัน ตามแล ฯ๐๓๓

๐ ชื่อเกดัดแรดตัวเมีย ๒ ชั้นให้รักษาเถิด ถ้า ๓ ชั้นอย่ารักษาเลย ตามแล ฯ๐๓๓

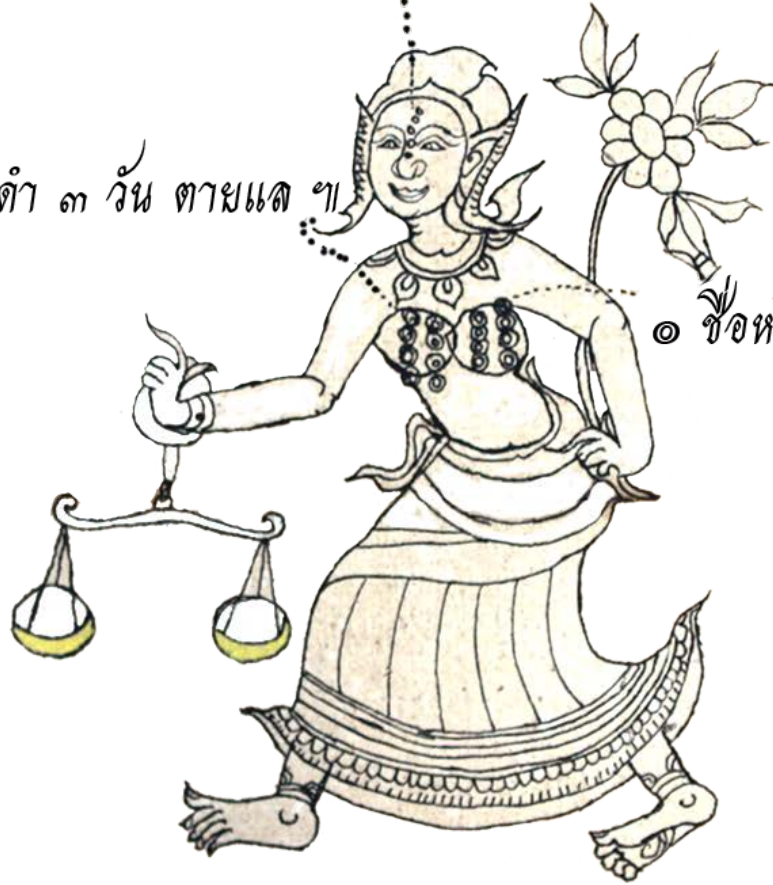
๑ เดือน ๔ ชื่อนางกาลยักษ์แล ฯ๕

๑ ชื่อว่าร้อยแก้ว ๗ วัน ตาม ๑๖ วัน ตามแล ฯ๑๓

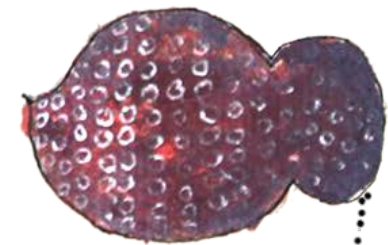
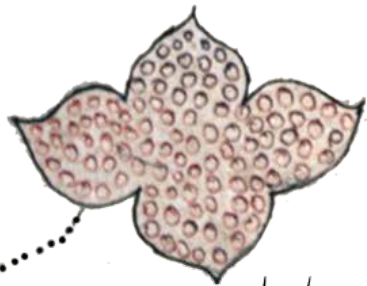
๑ ช่อมเกิดตะมอมปากดำ ๓ วัน ตามแล ฯ๑

๑ ชื่อนายเกรียม ฯ๑๓

๑ ชื่อหมื่นเพลิง ๗ วัน ตามแล ฯ๑๓

๑ พรรณขาวละเอียด ชื่อเทรียตทรีต แล ฯ๑๑

๑ พรรณแดงขาว หัวรามนั๊ก เกิดต้นแล ฯ๑๓

๑ สิทธิการิยะ กำเนิดผีเกิดเห็นหัววัน ๗ ฝีนัน ๓ หมู่มันจะขึ้น ถ้าเห็นเข้าเห็นสายตะวัน ๓ ยามก็ตีจำวันจงแมนฝีนันมัน ขึ้นตาดินชายหน้าผากแลรววม ดูละอองพระบาทสายฟ้าพาด มันจะขึ้นหัวไหล่รอบ ถ้าผีขึ้นดังนี้เอาลูกชุมเห็ดเทศ ๑ ลูกกะเบา ๑ ตำเอาน้ำใส่ฝีนันแล ๗ ให้ระมัดผี ๓ หมู่ กำหนดแต่ ๗ วันเท่านั้นแล ๗๑๗

ถ้าเกิดวัน ๑ ฝีนัน ๑๑ หมู่ เกล็ดแรด เทรียดยม มันกลืนผี ๑๑ หมู่นี้ตีกับร้ายเท่ากัน แลสองดวงจะขึ้นกระหม่อมหัวให้ ขวย อย่าเอาน้ำรดหัว ถ้ารดตายแล ๗ ละลอกแก้วมันจะขึ้นให้เอาผักบุงรอม ๑ ผักส้มป่อย ๑ ต้มเอาน้ำใส่ฝีนันเกิด ๑๑ หมู่นั้น กำหนดแต่ ๑๕ วันให้แก้จตี มิตายแล ๗๑๗

ถ้าเกิดวัน ๒ ฝีนัน ๕ หมู่ ไบเกรียม ๑ ตินม้า ๑ ข้าวตอก ๑ เทรียดลูกหนู ๑ มันจะขึ้นตาดิมันให้เจ็บ แลแก้วละลอกมัน จะขึ้นฝ่าตีนฝ่ามือก็ตี เอาหม้อใหม่มาเคี้ยวเอาน้ำคั้น ลายด้วยน้ำปูให้แทงฝีนันเอายานี้ใส่ ถ้าว่าเล่นขึ้นทั้งตัว เอาน้ำช่ากับฝางฝน ด้วยกัน ถ้าขึ้นที่ใดให้แทงเสีย ถ้าหัวฝีนันร้อน เอารากมะยมป่า ๑ ทองลงน้ำ ๑ แสให้กินดีแล ๗๑๗

ถ้าเกิดวัน ๓ ฝีนัน ๘ หมู่นั้นยอมมิพิช หมู่หนึ่งเกล็ดแรดตัวผู้ร้ายนัก เอายาแก้ เอาลูกกะหุง ๑ น้ำมันงา ๑ ไบส้มป่อย ๑ ตำเอาน้ำใส่ท้าวผีเป็นหนอง หมู่ ๑ พดกลายมันจะขึ้นสองลำขาทีดี สองลำแขนก็ตีจะเห็นหัวสามวันแล้ว มันจะให้สะอึกพิชเข้าจะ เล่นชกกัน ให้เอาชิง ๑ ทะลายหมาก ๑ กานพลูแก่ ๑ ตำเอาน้ำให้กินหายสะอึกแล ถ้าจะตั้งบายขึ้นตะโพกแลรววมแลพิชมันจะ ให้ครั้ง ให้เขียวพัน ให้เอากรามข้าง ๑ เขากวาง ๑ ฝนให้กินหายแล ฝีนุงดอ ๑ เกล็ดงูเห่า ๑ ตินม้า

มหาอุตม

เทรียดยม ๑ มันจะขึ้นหัวไหล่ ให้เอาสารพิช ๑ น้ำดับไฟ ๑ น้ำมันาว ๑ กระทบกรอบ ๑ ให้กิน ฝีนันนี้ครั้งถึง เป็นระมัด ถ้าฝีนุงดอขึ้นสำคัญไว้มิเป็นโรเลยกำหนด ๕ วัน ระมัดแขนมันจะขึ้นง่ามมือแลหัวเข่า ถ้าจะแก้เอากระเข้าฝีมด ๑ ราก คัดเค้า ๑ หัวถั่วพู ๑ ฝนด้วยเหล้ากินก็ได้ ทาก็ได้แล ๗๑ ตำราทนายกำเนตผีแล ๗๑๗

ยามหาอุตมใหญ่ ให้เอากุ่มทั้ง ๒ ชุมเห็ดเทศ ๑ ทองลงน้ำใบมน ๑ ระวังพิช ๑ กาสลัก ๑ หางตะเข้ ๑ ตำลึงตัวผู้ ๑ ผักขวง ๑ ผักบุงชัน (๑) ชี้กาแดง ๑ มะนาว ๑ มะกรูด ๑ ยาทั้งนี้เอาแต่ใบ จึงเอาพริก ๑ ชิง ๑ หอมแดง ๑ ข่า ๑ ดีปลี ๑ ลูก จันท์ ๑ พันธุ์ผักกาด ๑ ว่านกิน(กิบ)แรด ๑ ว่านร้อนทอง ๑ จันท์แดง ๑ ไพล ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ไบพลูแก่ ๑ เท้ายาทั้งหลาย บด ด้วยน้ำหอมเป็นกระป๋นแห้งไว้ใส่ผี ถ้าคันลายเหล้ากิน ถ้าจะล้อมดับลายเหล้าใส่ตุงเหลื่อมด้วยกิน ถ้าเป็นสิ่งใดๆ ฝนด้วยเหล้ากิน

เขียวน้อย แก้วพิช

ถ้าผีแขกขึ้น ลายด้วยน้ำปูนทา ๒ สะท้านลายเหล้ากิน ถ้าคันลายเหล้าทา ถ้าสะท้านลายมะลิกิน ถ้าหอบลายน้ำส้มช่า กิน ถ้าเป็นตานชางลายเหล้ากิน ถ้าแก้คอลายน้ำขิงกิน (ข้ม)๗สกรกิน ถ้าลงท้องลายเหล้ากินแล ๗๑๗

๑ ยาเขียวน้อย เอาพรมคด ๑ ไบมะเตื่อ ๑ ไบครอบ ๑ ไบสะเอา ๑ ไบแป้น ๑ ไบบัว ๑ ไบส้ม ๑ ไบทองหลางบ้าน ๑ ไบงับพิช ๑ ไบเข็มแดง ๑ หัวหัวหมู ๑ ชิง ๑ ข่า ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ลูกจันท์ ๑ ดอกจันท์ ๑ กระจวาน ๑ ดีปลี ๑ ฝีนัน ๑ ยาตำ ๑ ดิงู เหลื่อม ๑ ดิงูทับเทา ๑ ดิงูบองทะล่ำ ๑ ดีวัวเถื่อน ๑ แสม้าทะลาย ๑ บดทำแห้งไว้ ฝนด้วยเหล้ากินดับพิชทั้งปวง อย่าสนเท่เลย ๗

๑๗

ถ้าพิชมันขึ้นหนัก หนาวสะท้าน เอาไบพลูแก่ ๑ พริก ๑ กระทบ ๑ บดลายน้ำมันาวกินหายแล ๗๑

ถ้าหัวฝีมี่ขึ้น เอาปูนปั้นเอาน้ำตาขึ้นแล ๗๑๗

- ๑ **ลิตธิการิยะ** เกล็ดแรดหูด กำหนด ๗ วัน ถ้าจะแก้ เอาหนามขี้แรด ๑ หนามหัน ๑ หนังแรด ๑ ต้มพ่นแล ๗๑๗
- เทรียดเพลิง** เอาใบสะเดา ๑ ใบปะคำ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ใบเทียน ๑ ตำทาหายแล ๗๑๗
- มะเร็งตะมอย** โหระ ๑ ใบเทียน ๑ ฝ่ายแดง ๑ ฝนทาแล ๗๑๗
- กะดั่งบายใหญ่** เอาใบเข็มแดง ๑ ใบข่า ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗
- กัณฑ์ไชย** เอาจันทน์แดง ๑ จันทน์ขาว ๑ เบญจกานี ๑ บดทาหาย ๗๑๗
- นิลเพลิง** เอาใบคนที่ ๑ คนที่เขมา ๑ ใบราชพฤกษ์ ๑ เบญจมาศ ๑ ใบหนาด ๑ บดทาหายแล ๗๑๗
- ตะมอยตัวผู้** เอารากผักข้าวฝนทาหายแล ๗๑๗
- เทรียดหูด** เอาเปล้าใหญ่ เปล้าน้อย ฝนทาหายแล ๗๑๗
- ละลอกตัวเมีย** เอาสังกรณี ๑ ใบสะเดา ๑ เชือกเขาพลอน ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗
- ละลอกตัวผู้** เอาน้ำปูนขาว ๑ ใบข่า ๑ ฝนทาหาย ๗๑๗
- เทรียดราชนุ** เอาจันทน์ขาว ๑ จันทน์แดง ๑ หล้าปากควาย ๑ ว่านกีบแรด ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗
- อัคนิสัน** เอารากจิก ๑ ชิง ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗
- เทรียดกะเบน** เอาหนังกะเบน ๑ น้ำมันหมูเถื่อน ๑ นมพกริต ๑ นมตำเลีย ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗
- ละอองพระบาทใหญ่** เอาจันทน์แดง ๑ เนระพูสี ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗
- มณิรัตน์** เอาโรกแดง ๑ โรกขาว ๑ หัวถั่วพู ๑ ฝนทาหายแล ๗๑๗

ผีเทรียดก็ตี กระดั่งบายก็ตี แลจะให้ผีนี้ขึ้นดี เอาตานหมอน ๑ ขนุน ๑ สะเดา ๑ ตะพูนน้ำ ๑ โศกกะออม ๑ สะอึกน้ำ ๑ ผักไถ่ ๑ หล้าใต้ใบ ๑ ยาทั้งนี้เอาเท่ากันต้ม เอาน้ำมะพร้าวปนเอากระทือถ้วย ๑ ขมิ้นอ้อย สี่เสียด ฝนทาลงมากินก็ได้แล ๗ ถ้า ออกผีแลตกเลือดเปลือกมะเดื่อ ถากขึ้นไปเอามาฝนกินกะเหล้า ๗

๑ เทรียดไฟ เอารากทับทิม ๑ รากมะเดื่อ ๑ ฝนทา ๓๐๓

ถ้าเป็นมะเร็งไฟ มะเร็งเพลิง เอารากหางตะเข้ ๑ น้ำดับไฟ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ กะเปือย ทาแล ๓๐๓

ถ้าเตรียดไฟ เอาใบน้ำเต้า ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ กะเปือย ๑ ขี้ควายคางพอม ๑ ขี้โคลกระบาย ๑ ตำทาแล ๓๐๓

ยาลาลากเพลิงมันให้หัวเปื่อย เอายอดสะแก ๑ ยอดตะครอง ๑ ยอดจิก ๑ ยอดตาลแดง ๑ ยอดตาลดำ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑
ชะเปือย ๑ ตำทาแล ๓๐๓

ถ้าผีอันหนึ่งขึ้นในคอแลเป็นแห่งใดๆ ก็ดี ปวดร่อนน้กตั้งไฟทะเลยลากลากขึ้นนอกแต่น้ำเหลือง ขึ้นในมิแห่ง ชื่อลาลากเพลิง
เอาเชือกเถาคัน ๑ ผักขวง ๑ ผักบู่เทศ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ชะเปือย ๑ ตำทาแล ๓๐๓

ถ้ามะเร็งเพลิง เอารากเชือกเขาพูนัน ๑ รากคัตเค้า ๑ ฝนทาแล ๓๐๓

มะเร็งเพลิง เอารากพุงทะเลย ๑ รากมะเฒ่าควาย ๑ รากเถะแกงพัน ๑ ฝนทาแล ๓๐๓

ถ้าเตรียดเพลิง เอารากกรูงเขมา ๑ รากย่านาง ๑ รากตุ้มกา ๑ รากมูกะท ๑ รากกำจัด ๑ ฝนทาแล ๓๐๓

ยาต้มอาบ เอาใบคนทีทั้ง ๒ ใบเสนียด ๑ ใบปลับปลิง ๑ ใบสวาด ๑ ต้มอาบแล ๓๐๓

ถ้ามะเร็งกะเมา เอาระยอม ๑ รากสีหวดใหญ่ ๑ สีหวดน้อย ๑ ไม้ติมิ ๑ ฝนทาแล

มะเร็งไขปลา เอารากหม้อน้อยฝนทาแล ๓๐๓

สิทธิการียะ เทรียดก็ดี กะตั้งบายก็ดี เทรียดเพลิง แลมะเร็งสะกรายก็ดี กำหนด ๑๐ วันตายแล ๓๓ แปรให้ได้ ถ้ามิได้
ตายแล ๓๐๓

ถ้าแลขึ้นลูก มันให้รายน้กกำหนด ๙ วันตายแล เมื่อตะวันแดงเลือดฟุ้งออกป้ายแสนชนตายแล ๓๐๓

ถ้าเตรียดหูด กำหนด ๑๓ วันตาย ถ้าแปรได้ในสิบวัน สุกไสมีตายเลย ๓๐๓

ถ้าเตรียดไฟ กำหนด ๕ วันตายแล เมื่อจะตายมันให้แตกออกแล ๓๐๓

ละอองพระบาท กำหนด ๗ วันตาย ๓๐๓

ละลอกแก้วเขียว กำหนด ๑๓ วันตายแล ๓๐๓

ถ้าผีนพรัตน์ กำหนด ๘ วันตาย ครั้นแตกตายแล ๓๐๓

พดกราย กำหนด ๑๐ วันตายแล ๓๐๓

ละอองพระบาท กำหนดน้ำแตกแลหาหนองมิได้แต่เหม็นคาว กำหนด ๙ วันตายแล ๓๐๓

ถ้าเตรียดปากคำ กำหนด ๑๘ วัน ถ้าพินันมิเป็นไรเลย ๓๐๓

พดกรายตัวผู้ กำหนด ๘ วัน ๓

โรหิณี กำหนด ๙ วันตาย ๓

ตะมอยปากคำเหม็นน้ก กำหนด ๘ วันตายแล ๓๐๓

อัคนีสันเกิดแต่ดับ เกิดด้วยน้ำกามผู้หญิงจับข้างขวาตาย ๓

ถ้าเกิดแต่กระดูกชื่อ พดกราย ตัวยาเลยมียอด กำหนด ๙ วันตายแล ๓

กระตั้งบายตัวผู้ กำหนด ๑๐ วันตายแลเกิดด้วยกาลมาแล

แก้ราก เอาขิง ๑ หญ้าอม ๑ รากไคร้เครือ ๑ ขมิ้น ๑ ตำผงลายน้ำผึ้งกินแก้รากแล ๓๐๓

ถ้าออกผิเนื้อขาด เอารากต่อไส ๑ ตำลึง ก้างปลาแดง ๒ ตำลึง ประดู่เสน ๑ บาท เทียนสอ ๑ สลึง พิมเสน ๑ ตำลึง ผื่น

๑ สลึง ตู้ง ๓ สลึง แซ่เหล้าก็ได้ ต้มกินก็ได้หายแล ๓๐๓

ถ้าผีเข้าเกล็ดแล้วขึ้น เอาน้ำพลูแก่ ๓ จอก น้ำขิง ๒ จอก น้ำมันดิบจอก ๑ หุงให้ตั้งแต่น้ำมันทาแล ๓๐๓

ยานี้ชื่อประทานซีพิต เอาแก่นมะทรง ๑ เกสรบัวหลวง ๑ จันทน์ทั้ง ๒ ชะลูดทั้ง ๒ กรักซี ๑ ชะมด ๑ พิมเสน ๑
กฤษณา ๑ บดด้วยน้ำดอกไม้เทศกินแก้พิษผีแล ฯ๑๑

เป็นพิษผีฟกทั้งตัวแข็งแห้งอยู่จะเคลื่อน เอารากมะนาวฝึทาเอาปูนรำหัด ฯ

ถ้าผีสุก ฝีฝ่อจะให้ปล้นเข้าเกล็ด ทาเลือดทาหนอง เอาใบเหลียง ๑ ไชยาร ๑ ชาแปร ๑ โภไย ๑ ใบมะหาด ๑ หมาก
คา ๑ ม่วงคัน ๑ ใบขาง ๑ สะคร้อ ๑ ปะคู ๑ พุทรา ๑ คนทา ๑ หมากพลับ ๑ ฝนพ่นก็ได้ ดอกก็ได้แล ฯ๑๑

ผี ๗ วัน

สิทธิการิยะ ถ้าแพทย์ผู้ใดจะรักษาผีตาชให้รู้ลักษณะก่อนแล้วจึงรักษา ฯ

ถ้าผีเกิดวัน ๑ อย่ารักษาเลย ฯ๕

ถ้าผีเกิดวัน ๒ ฝีนันแต่จะไล่ลำบาก ฯ

ถ้าผีเกิดวัน ๓ ย่อมเป็นขนุนสีเลดตะกั่วถ่มแล ฯ๕

ถ้าผีเกิดวัน ๔ ย่อมผีเข้าดอกแลพุงดอ ฯ๕

ถ้าผีเกิดวัน ๕ รักษาเถิดมิเป็นไรเลย ฯ๕

ถ้าผีเกิดวัน ๖ ตายกับเป็นเท่ากัน ฯ๕

ถ้าผีเกิดวัน ๗ ร้ายนักย่อมเป็นตะกั่วถ่มแล ฯ๕ จบ ฯ๕

ผีปี

สิทธิการิยะ ถ้าผีเกิดในปีชวด ปีฉลู ปีชลา ฝีนันมารทะเลหนุนขึ้นขาตัวเมีย ขึ้นซ้ายตัวผู้เพื่อเสมหะ ให้เสียเทวดาสององค์
นุ่งผ้าแดงเอาไปเสียดอกเนย์แลบุรุษ เอามนต์นี้ปัก โอม ยักขุณิมหายักขุณิประกันตฤณสุท ฯ๑๑

ถ้าผีเกิดในปีเถาะ ปีมะโรง ปีมะเส็ง ฝีมะเร็งตัวเมียขึ้นซ้าย ตัวผู้ขึ้นขวาเกิดเพื่อเลือด ให้ปั้นรูปเทวดาองค์ ๑ เอาผ้าห่ม
เหลือง แล้วไปเสียดอกเนย์ทักษิณ หรตี อาคเนย์ อันเดียวกัน ฯ๑๑

ถ้าผีเกิดในปีมะเมีย ปีมะแม ปีวอก ฝีมะเร็งมาตัวเมียขึ้นซ้าย ตัวผู้ขึ้นขวา ผีเกิดเพื่อลม ปั้นรูปเทวดาสององค์ห่มนุ่งเขียว
ไปเสียดอกประจิม แลพายัพ อ่านอาคมอันเดียวกัน ฯ๑๑

ถ้าผีเกิดปีระกา ปีจอ ปีกุน ฝีมะเร็งนอกจัวขึ้นขาตัวเมีย ขึ้นซ้ายตัวผู้ ให้ปั้นรูปเทวดาสององค์นุ่งห่มดำไปเสียดอกประจิม
แลพายัพ อ่านมนต์อันเดียวกัน ฯจบปี๑๑

ผีเดือน

ถ้าผีเกิดเดือน ๕ เดือน ๖ เดือน ๗ เกิดเพื่อร้อนในไส้ ให้เสียแม่สะแลงสองคนนุ่งห่มแดง ชื่อนางเอ้อย อีแดง ไปเสียดอก
บุรุษแล อาคเนย์แล ฯ๑๑

ถ้าผีเกิดเดือน ๘ เดือน ๙ เดือน ๑๐ เกิดเพื่อกินควา ให้เสียแม่สะแลงสองคน ลูกคน ๑ นุ่งห่มเหลือง ไปเสียดอกหรตีแล
ทักษิณแล ฯ๑๑

ถ้าผีเกิดเดือน ๑๑ เดือน ๑๒ เดือน ๑ เกิดเพื่อกินหวาน ให้เสียแม่สะแลงชื่อพ่อ ชื่อแม่ นุ่งห่มเขียว ไปเสียดอกประจิม
พายัพแล ฯ๑๑

ถ้าผีเกิดเดือน ๒ เดือน ๓ เดือน ๔ เกิดเพื่อกินหวา ให้เสียแม่สะแลงชื่อแม่ สะแลงนุ่งห่มดำ ไปเสียดอกอรุณแล
อิสาน ฯจบเดือน๑๑

ผีวัน

ถ้าผีเกิดเกิดวัน ๑ วัน ๒ เกิดแต่นอกกระดูก เกิดแต่ ๒ กระบวนพุงดอแลเทรียดหัวข้าว ๓๑๓

ถ้าผีเกิดวัน ๓ วัน ๔ เกิดในกระดูก เกิดแต่ ๓ กระบวน เกิดเทรียดปากเขียว เทรียดปากดำ เทรียดปากมะยม ๓๑๓

ถ้าผีเกิดวัน ๕ วัน ๖ เกิดกระบวนเดียว นอกกระดูกเกิดแต่ผีข้าวตอก ๓๑๓

ถ้าผีเกิดวัน ๗ เกิดแต่สมองกระดูก เกิด ๔ กระบวน เกล็ดแรดไฟ เทรียดไฟฟ้าย่อมตาย ๓๑๓

ผีเพล

ถ้าผีเกิด แต่คำถึงเที่ยงคืนถึงรุ่ง เกิดเพราะทำการหนักแล ๓๑๓

ถ้าผีเกิด แต่เช้าถึงเที่ยง เกิดเพื่อลม เพราะกินอาหารหวานจึงเกิด ๓๑๓

อาจารย์กล่าวไว้ ผู้ได้จะรักษาผีตาช ให้ปั้นรูปเทวดาไปเสียดตามทิศ แล้วปั้นรูปแม่สะแลงไปเสียด เสียดก่อนจึงรักษา ๓๑๓

ถ้าผู้ใดจะรักษาผีตาช ถ้าผีนั้นเหม็นดังสบดงแพะ ผู้นั้นมีรอดเลย ๓๑๓

ถ้าผู้ใดออกผีนั้นเหม็นดังสบดงแรง สบกา ผู้นั้นมีรอดเลย ๓๑๓

ถ้าผีเหม็นดังอามแห่งตายแล

๓๑๓

ถ้าผู้ใดเป็นผีเห็นหัววัน ๑ ตีกับร้ายเท่ากัน ๓๑๓

ถ้าเห็นหัววัน ๒ มิตายลำบาก ๓๑๓

ถ้าเห็นหัววัน ๓ ร้ายนัก ๓๑๓

ถ้าเห็นหัววัน ๔ ดีถ้ารักษาให้บัญญัติทอง ๓๑๓

ถ้าเห็นหัววัน ๕ ตีมากร้ายมิเป็นไรเลย ๓๑๓

ถ้าเห็นหัววัน ๖ ตีมิเป็นไรเลย ๓๑๓

ถ้าเห็นหัววัน ๗ ร้ายมากกว่าตี ๓๑๓

๑ สิทธิการิยะ อาจารย์ชื่อ ตาหมื่นแก้ว ว่าไว้แล้วให้รู้ลักษณะไข้ ในอภัยสันดา ผีทั้งหลาย ต้นผีชื่ออัคนีสันให้ได้ ๒ วัน ให้ตื่นมือเย็น กระบัตร้อนกระบัตหนาว แล้วลงทอ้ง ตกเลือด ผู้ไข้ตั้งนี้ออกผีแล ผีนั้นชื่ออัคนีสัน ครั้นเห็นหัวก็เขียวอยู่ถึง ๒ วัน แล้วฟื้นขึ้นมาแดงดังพริกสดก่อน จึงตั้งหัวขึ้นมาตั้งหัวยุบซบ ทั้งข้างหน้าข้างหลัง ผีนี้เกิดเพื่อลม ๗ วัน ๘ วัน จึงตั้งหัวผีนิดนิดแล ๓๑๓

ผีเทรียดหูให้ใช้ตัวร้อน ให้เมื่อยสันหลัง ให้คลั่งดังว่าผีเข้า ๓ วัน

ลักษณะ

แดงหูเห็นหัวหนาดังว่าลูกฝึก ๑๑ วัน สุกกลางวงแล้วเป็นน้ำเหลืองไหล ดั่งน้ำคาวปลา ผีนี้แต่ลำบากแล ๓๑๓

ผีพุงดอกับเทรียดหูเหมือนกัน แต่ว่ามีนปวดที่หน้า ร้อนทั่วตัว ๘ วันให้ปวดหน้าร้อนหน้าหนัก ถึง ๑๐ วัน ให้ปวดอกมันให้ถอยขึ้นถอยหลัง เมื่อถึง ๑๕ วัน ให้ปวดทั้งสองแขน ผีนี้เกิดเพื่อลมมักให้รากแล ๓๑๓

ผีเทรียดหัวเดียว ๔ วัน ๕ วัน เห็นหัวแดง เมื่อถึง ๖ วัน ๗ วัน ให้ข้าวสากน้อยดังลูกเต๋อย ผีนี้ไม่เป็นไร ๙ วันหายแล ๓๑๓

ผีมะยม ไข้ได้ ๔ วัน เห็นหัวแดงบ้านแยกแลดังลูกมะยม ผีนี้เหมือนกันกับผีเกล็ดแรด ครั้นเมื่อขึ้นมาแล้วมันด้านแห้งลงไป ผีนี้ฝึกการอย่ารักษาเลย ๓๑๓

ผีเหม็นเพลิงกับเทรียดหัวเหล็กเหมือนกัน เมื่อมันสุกให้คน ผีนี้กำหนด ๑๐ วันแล ๓๑๓

ผีโนนราห์ ครั้นได้ ๔ วัน ๕ วัน ๖ วัน จึงเห็นหัว หัวมันแดงตั้งลูกหมากอ่อน ครั้งถึง ๖ วัน ๗ วัน ไม่มีผีขึ้นแกมให้ปวดให้หายาให้ชอบจึงหายแล ฯ๐๓

บอกหัว

ผีฉนิรัตน์หัวตั้งหัวพด เป็นวงกลางหัว เมื่อถึง ๕ วัน ให้แดงหัวมันแหลม เมื่อถึง ๙ วัน ละลอกแก้วจะเกิดขึ้นวงกลาง ผีละลอกนี้ร้ายนักเกิดเข้าเที่ยงขึ้น หัวมันเท่าลูกมะเดื่อ เปลี่ยนตั้งลูกทุงเหง ๖ วัน ตายแล ฯ๐๓

ผีมะเร็งหูต ๓ วัน ๔ วัน เห็นแดงแดง ดุจะผีโนนราพดมันเหมือนกัน ฯ๐๓

ผีมะเร็งลมเมื่อแรกขึ้นมันให้ปวดหัว เมื่อยทั่วตัว ให้เร่งรักษา ร้ายนักแล ฯ๐๓

ผีเพรียดเกล็ดหอยเมื่อแรกขึ้นนั้น มันให้คลั่งเพื่อไปเห็นหัวมันแล้วจึงสร้างออกเมื่อนั้นมันขึ้นมานั้นหัวแบนๆ ชาวๆ ที่หน้าผาก ข้อมือ ข้อมือ ครั้นถึง ๗ วัน ให้ดำดั่งฝายหอยขม วันตาย ผีนี้ชื่ออัคเสน ก็ว่ามีรอดเลย ฯ๐๓

ผีเพรียดลูกเต๋ยตั้งลูกมะยมเหมือนกัน หัวดำสักน้อย ผีนี้มีรอด รักษาดี ๑๑ วัน ถ้ารักษาไม่ดี ๘ วันตายแล ฯ๐๓

ผีมะเร็งเพลิง มันขึ้นมาเหมือนหัวพด ๘ วัน ๙ วัน มันปวดตั้งทุกซิป ผีนี้ชื่อกาฬ อย่ารักษาเลย ย่อมตายทุกคนแล ฯ๐๓

บอกรุยา

สิทธิการิย บอกลักขณะออกผีตาชให้ตัวร้อน ให้เมื่อยมือ เมื่อยตีน อย่าให้อาบน้ำร้อน ถ้าอาบตายแล ฯ

ผีเสลด มันตัวเย็น มักชอบนอนที่เย็นแล ฯ๐๓

ผีกำเดา เมื่อขึ้นนั้นให้ตัวร้อน มูตรเหลือง ชอบที่เย็นจึงดี ฯ๐๓

พระ **พุดอาจารย์** บอกไว้ให้รู้กำเนิดแต่ร้าย นี้ว่าแต่ ๓ วัน ๔ วัน ๙ วัน ๑๔ วัน ๑๕ วัน กำลังแรงผีนั้นแต่เท่านี้แล ฯ๐๓

ครั้นเดือน ๑ จึงหายสนิทแล ฯ๐๓

บอกไว้ให้รู้กินยาประจุผีทั้งปวง กินแต่เห็นหัว ๒ วัน ๔ วัน ที่ ๑ พันกว่านั้น อย่าประจุ ฯ๐๓

สิทธิการิย ผีเกล็ดแรด เมื่อมันขึ้นให้พริ้นตัว เห็นหัวแล้วมันเป็นหนังแรด หาหนองมิได้ หัวแหลมๆ ครั้นใหญ่ขึ้นสักน้อย ก็ย่นก็ย่ออยู่ ฯ๐๓

ผีบายเกรียม มันเล็กๆ ดุจลูกฝักเคี้ยวหัวดำๆ แห้งๆ อยู่หัวแหลม เมื่อใหญ่ก็ด้านแตกแยกอยู่ตั้งหนังแรดแล ฯ

ผีอัคนีสัน เมื่อแรกขึ้นหัวดำๆ ราบหัวใหญ่ผีแกล้งแดงเป็นแถวๆ ไปทั้งคอ ทั้งมือ ทั้งตีน หัวตัวแดงนั้นแห้งไป แล้ววิมตาแก้มแตกอยู่แล ฯ

ผีดอกหมาก เมื่อขึ้นแดงรอบหัวเล็กๆ หัวแหลมๆ หาหนองมิได้ ชาวเป็นน้ำปรอท ครั้นใหญ่ก็ให้ลงทอง เจ็บกลางวันกลางคืน ยิ่งคำ ยิ่งรุ่ง ให้ร้อน ให้หนาวแล ฯ๓

ผีพุดอหัวกลมๆ ชาวๆ รักษาง่ายแล ฯ๓

ผีกระด้างบาย ขึ้นมั่วกันอยู่ ๕ หัว ๖ หัว หัวเล็กๆ ดำๆ ไหม้ไปทั้งตัวแล ฯ๓

ผีมะเร็งเมื่อมันขึ้นหัวดำ ครั้นใหญ่ขึ้นกลางขาพลอดตั้งพิษไฟแล ฯ๓

ผีมะเร็งตะมอยหัวดังนี้ ร้ายแสนส่วน ดีส่วน ๑ แล ฯ๓

ผีแก้วผลึก เมื่อแรกขึ้นตั้งลูกเห็บ เป็นห่วงขาวดั่งน้ำข้าว ปอกถึงหัวใจดังนี้ ร้ายส่วน ๑ แล ฯ๓

ผีเพรียดแรกตั้งหัวเล็กดังนี้ ร้าย ๑๐๐๐ ส่วน ดีส่วน ๑ ถ้าพิษผีหัวพด ๑๐ วัน ๑๑ วัน ๑๒ วันตาย ฯ๓

ฝีดวงเล็กคัน เรียกว่า มะเรียง ก็ว่า ลางอาจารย์เรียก มะเรียงบอน ก็ว่า ฯฯ

ฝิเกล็ดคันนี้ ฝิดอกเข็มคันนี้ ร้ายร้อยส่วน ๑ ฯฯ

ฝิกระด้างบายคันนี้ คันนี้ ร้ายส่วน ๑ ดีส่วน ๑ แล ฯฯ

ฝิกระด้างบายตองคันนี้ ฯฯ

ฝิดอกมอคันนี้ ฯฯ

ฝิมะเรียงเพลิงคันนี้ ร้ายพันส่วน ดีส่วน ๑ แล ฯฯ

ฝิข้าวตอกคันนี้ ฯฯ

ฝิเพรียดไฟตัวเมีย เมื่อมันขึ้นลางที่คันนี้ ลางที่คันนี้ ลางที่คันนี้ ร้ายร้อยส่วน ดีส่วน ๑ ฯฯ

ฝิเพรียดไฟตัวผู้ เมื่อมันขึ้นคันนี้ฝักปลิงสุก ร้าย ๑๐๐๐ ส่วน ดีส่วน ๑ ฯฯ

ฝิละลอกพระบาทขึ้นใต้คาง ตายขึ้นคันนี้ ฯฯ

ละลอกแก้วตัวผู้คันนี้ ฯฯ

ละลอกแก้วตัวเมียคันนี้ ฯฯ

อัคนีสันคันนี้ ฯฯ

หมื่นเพลิงคันนี้ ฯฯ

เพรียดมันขึ้นเห็นหัว วัน ๗ วัน ๓ คันนี้ ฯฯ

มะเรียงตะมอยคันนี้ ฯฯ

เพรียดหัวหูดคันนี้ ฯฯ

มณีไตรทรวงกลางดวงคันนี้ ฯฯ

เกล็ดแรดหัวค้ำคันนี้ ฯฯ

ถ้าแมนใช้ได้ ๒ วันก็ตี ๓ วันก็ตี มันให้มือเย็น ตื่นเย็น กระทบร้อน กระทบหนาว ให้ตกเลือด ไข้ดั่งนี้ชื่อ อัคนิสัน ให้ขึ้น พิษทั้งตัว เมื่อเข้าเห็นสักร้อย ครั้นถึง ๒ วัน ๓ วัน ก็ขึ้นมาหัวแหลมๆ ดังลูกพริกสุกเห็นหัวเล็กๆ ขึ้นหว่างกลางดั่งหัวหูดดำ ฝีนี ๑๑ วัน ตายแล ฯฯ

ถ้าผีเห็นหัวขึ้นมา ๒ วัน ๓ วัน **ลิน** ขึ้นมาดั่งลูกตะขบบาง ลูกตะขบหนา มันขึ้นให้คล้ายตัวเรียกว่า ฝีแกลบ ๗ วันสุก มิ เป็นโรเลย ฯฯ

ถ้าไข้ได้ ๒ วัน ๓ วัน เห็นหัว**ลิน** ขึ้นมาดั่งขบขบ ให้คล้ายตัวฝีแกลบดุกเดียวกันแล ฯฯ

ฝีเทรียดลูกเต๋ยเห็นหัว ๔ วัน ๕ วัน หัวดั่งลูกมะยมแยมๆ อยู่ ครั้นถึง ๖ วัน จึงขึ้นพร้อมกัน ที่นานถึง ๑๐ วัน ๑๑ วัน จึงสุก ถ้ามีรูกินยาให้ผาย เขาเกล็ดให้กินยางงหนัก ฝีนีร้าย เป็นตายเท่ากัน ถ้ามีรู ๑๑ วันตายแล ฯฯ

แก๊พิษฝี

ฝีมโนราห์ ไข้ได้ ๔ วัน เห็นหัวแดงหัวมันใหญ่ดั่งลูกหมากเบา ถ้าแก๊ถึง ๗ วัน ปวดดั่งมดตานอย ฝีนีถึง ๘ วัน ๙ วัน จึง สุกเหมือนฝีพุดดอแล ฝีมโนราห์ไม่มีฝีอื่นแกมปวดน้ก กินยาเข้าสู่ราแล ฯฯ

ผีมะเร็งไร่แรกไข้ได้ ๓ วัน ๔ วัน เห็นหัวๆมันรี ดุกฝีมโนราห์ ฝีนีตี ฯฯ

ผีมะเร็งสม เมื่อลมไข้มักให้ปวดหัว ดุกเดียวกันกับฝีหูด ดังกล่าวามมิเป็นไรแล ฯฯ

ฝีเทรียดหอย ครั้นไข้เห็นหัวออกมามักให้คราง เห็นหัวขึ้นขาวเป็นมันที่คอ ตื่นทั้ง ๒ ข้าง ถึง ๗ วัน ให้คำหอย ๗ วัน ตายแล ฯฯ

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

เทรียดเพลิงมันขึ้นพดหัวดั่งนี้ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๘ วัน ๙ วัน ให้ปวดดั่งทุกไข้ ฝีนีกุมหัวใจ รักษาตายแล ฯฯ

ยาแก้พิษฝีกุมหัวใจ เอาเนรพูสี ว่านร้อนทอง จันทน์ทั้ง ๒ ดิงเกลือม ฝนให้กิน เอาเปลือกมาปิดเอาน้ำเป็นกระสายแล ฯฯ

ล้อมดับ

ยาล้อมดับดับพิษ เอาจันทน์แดง ลูกเบญจกานี เปล้าใหญ่ เนรพูสี เอาเท่าแช่เหล้ากินแล ฯฯ

ยาดับพิษมิให้ปวด เอาสน เปลือกประตู แกนประตู ไม้สัก กรอบแกรบ ชั่งวัดดัดพอม แก่นปฐู แช่สุรากลั่นแล ฯฯ

ยาทา

ถ้าขึ้นในคอ เอายานี้ฝนทาข้างนอก เอาติง จันทน์แดง ลูกประคำดีควาย ฝนทาแล ฯฯ

ยาทาคอ

ยาทาคอ เอาลูกลำโพงกัลกั เข้มแดง ใบเสนียด เหล้าเป็นกระสาย บดแห้ง ถ้ากินข้าว กินน้ำ กินนม มิได้ ฝนกะเหล้า ทาคอลงไปถึงอก กินข้าวน้ำได้แล ฯฯ

ยาดอง

ยาดองกินแก้พิษฝี เอาเถาชิง(ข้า)ขาลี บอระเพ็ด จันทน์แดง เนรพูสี สังกรนี ลูกเบญจกานี สีเสียดเทศ ดิงเกลือม ใส่กิ่ง ส่วน ยาชื่อ กันทวีป กินมิให้ฝีหลบเข้าในแล ฯฯ

ยาฝีทำพิษปวดหนัก เอาใบเสนียด ชะเอม ชัณชสกร หอมแดง ชิง ทำแห้งลายน้ำมะนาว มะกรูด กินหายแล ฯฯ

ถ้าให้อายากน้ำ เอาลูกเตยลนไฟบดเอาน้ำ น้ำกล้วย น้ำสุรา คูลีการกินหายแล ฯฯ

ยาแก้สะอึก เอาครึ่ง กก หอม ต้ม ๓ เอา ๑ กินแล ฯฯ

ถ้าตาแดงเป็นเลือดก็ดี น้ำตาไหล เอาจันทร์ทั้ง ๒ เปลือกมะไฟ แขน้ำหยอดตาแล ฯฯ

ยาหยอดตา

ยาตาแดงเป็นเลือด เอาขมิ้นอ้อย ครั้ง สีเสียดเทศ แขน้ำหยอดตาแล ฯฯ

น้ำตาตกหนักก็ดี ชีตาพุ่มก็ดี ตาฟกก็ดี เอาเถาตำลึงเป่าตาเสียก่อนเถิด ฯฯ

สิทธิการีย จะกล่าวถึงยาผีตาซทั้งหลาย ยาแปร ยาพ่น ยากินอยู่ด้วยกัน เอารากส้ม รากพุททอ รากเฉียงพรั้มอยู่ รากย่านาง แก่นประดู่ ไม้สัก รากมะนาว รากมะกรูด แก่นปฐู เอาเท่ากันแช่น้ำพ่น ฯ

ถ้าเห็นหัวได้ ๒ วัน ๓ วัน ๔ วัน ๕ วัน เอาหญ้าแพรก หญ้าปากควาย ใบระงับ ใบตำลึง ใบบัวหลวง ใบหมั่นน้อย ฆ้องสามย่าน หางตะเข้ ใบถั่วแระ ถ้าเห็นหัวได้ ๖ วัน ๗ วัน ๘ วัน เอายานี้แทรก เอาใบสะอึก ผักบุงรวม ใบกำปลา ใบพุททอ ถ้าเห็นหัว ๘ วัน ๙ วัน เอายานี้แทรก เอาใบส้มขาม ใบส้มป่อย ใบมะระ ตำพ่นให้กระจายออกแล ฯฯ

ลองดู

ยาพ่นฝลองดูว่าจะรับยา มีรับ เอาเขาควายเผือก เขากวาง ไม้สัก เอาปูนใสฝนพ่น ชักหัวขึ้นตีนกแล ฯฯ

ยาแปร

ถ้าผีขึ้นแนบเนื้ออยู่ที่ดี ตำด้านอยู่ที่ดี เอาใบส้มป่อยกำมือ ๑ ตำลายน้ำทา กรองเอาแต่น้ำ ใส่ดีดจางทั่วตัว ขึ้นดีแล ฯฯ
ยาแปรใน เอาใบพุททอ หญ้าปากควาย ใบถั่วแระ ชีจั่งก็ง พริก ชิง ดีปลี ขมิ้นอ้อยก็ง แปรในเมื่อจะแปรนอก ยกพริก ชิง ดีปลี ออกเสีย เอาหอมกึ่ง ๑ บดลายเหล้ากินแล ฯฯ

ยาแปรใน เอาใบมะตูม ใบทองหลางน้ำ น้ำประสานทอง บดลายให้กินแปรในให้ดีแล ฯฯ

ยาแปรใน เอาใบฝ้าย ใบคัตเค้า ใบตองแตก ใบพุททอ หญ้าปากควาย เอาเสมอภาคบดแห้ง กินด้วยเหล้า แทรกชะเอม กินภายในลายเลือด ฯฯ

ยาแปรนอก เอาใบตองแตก ใบไผ่ ใบเฉียงพรั้นางแอ ใบคัตเค้า หญ้าปากควาย ใบพุททอ ใบชดมอน ขมิ้นอ้อย ดินประสีว ตำงไม้แสมเป็นกระสาย บดแห้ง ลายพ่นนกร้ายเป็นดีแล ฯฯ

แก้พิษ ยาจุด แก้สลับ คอแห้ง แบ่งผี

ยาแก้พิษผี เอาเค้าควาง หวายตะค้า ชิง รากมะนาว ฝนด้วยเหล้ากินแล ฯฯ

ยาจุดผีตาซ เอายาตำ เจตมูลเพลิง ลูกในสะบ้า บดแห้งลายน้ำเหล้า น้ำมะนาว จุดแล ฯฯ

ยาแก้สลับ เอาใบเสนียด ใบกะตอม ใบโคกอม ใบผักไถ่ ดิงูเหลือม เอาเสมอภาคบดแห้ง ลายกินกะเหล้า ทาคอลงมา ออก ชื่อเขี้ยวน้อยแล ฯฯ

ถ้าผีขึ้นขึ้นในคอ เอาเฉียงพรั้นางแอ รากย่านาง ต้มกินแล ฯฯ

ถ้าคอแหบแห้ง เอาใบผักไถ่ ใบกรอบกรอบ ขมิ้นอ้อย บดทาข้างนอกแล ฯฯ

ยาแบ่งผี เอาใบหมากเมีย ใบหมากผู้ ระแง้หมากดิบ ขมิ้นอ้อย ข่า มะกรูด บรเพ็ด ใบหมาก ต้มกินแทรกดีเกลือ ฯฯ

ยาต้มตัดรากผีเมื่อทรงหัวแล้ว เอารากชีกาแดง รากตองแตก รากมะนาว รากมะกรูด รากท้าวยายม่อม รากพุททอ รากย่านาง ขมิ้นอ้อย ผักราชพฤกษ์ ใบหมาก ยาตำ ๑ บาท พญามือเหล็ก เอาเสมอภาคกันต้มเหล้า ต้มน้ำ ครั้งกินแล ฯฯ

ทาคอ ฝี่ขึ้นคอ หายพิษ แก้ก้น

ยาทาคอข้างนอก เอารากลำโพง ปากกาหางบน ฝนทาข้างนอกแล้วเอายานี้กิน เอาน้ำผึ้งรอง ดิงูเหลื่อม หอมแดง บด
แห้งลายกินแล ฯ๑

ถ้าฝี่ขึ้นในคอ กลืนข้าวน้ำมิได้ เอาดินประสิว ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ กระจวาน กานพลู ลูกกรวย กก เอาเสมอภาค บด
แห้งลายน้ำทา เอาส้มมะปร่างห่อให้อ้อมหายแล ฯ๓

ยาต้มหายพิษฝีดาษ เอาบุตรเจ้าตัวผู้ขึ้นครั้ง น้ำครึ่ง เสือล่าแพนชาติ ลูกแห่ หนึ่งแตร หนึ่งกระเบน ต้มให้กิน เมื่อจะ
กินเสกด้วย **พหูปาป วินาสสนติ** ฯ๓

ยาแก้คัน เอาใบสับปะรด ใบตำแย กำมะถันแดง กระจุกห่าน ต้มด้วยน้ำทั้งกิน ทั้งพ่น แก้คันทั้งใน ทั้งนอกแล ฯ๓

ยาพ่นให้ห่อฝีคีนงาม เอารากพงเรียงทั้ง ๒ แขน่น้ำมะพร้าวมาหิเก พ่นแล ฯ๓

แก้คัน รัตถาน แก้เซื่อม

ยากระทุ้งฝีให้ขึ้น เอาฝักส้มป่อยคั่ว ลูกมะกรูดเผา บอระเพ็ดเอาน้อยกว่ายาทั้งหลาย บดแห้ง ลายเหล้ากินขึ้นแล ฯ๓

ยาแก้แสบร้อน แก้คันนอก เอารากตาล เถาตำลึง ดินประสิว ดินสอพอง ตำเอาน้ำ พ่นบ้าง ทาบ้างแล ฯ๓

ยาแก้คัน เอาใบชิงช้าชาลี ใบบัวหลวง ใบราชตัด ใบเสนียด ใบพลูแก ใบสะเดา ขมิ้นอ้อย ข้าวเปลือก บดทาแก้คันแล ฯ๓

ยาแก้คัน เอาเปลือกมะยมตัวผู้ เปลือกมะรุ้ม รากมลิ เทียนดำ บดแห้ง ทาแล ฯ๓

ยาทาแก้คัน เอาใบกระดอม ตำเอาน้ำให้คั้น เอาน้ำมันงาใส่ลง ทาแล ฯ๓

ยารัตถาน เอาเปลือกเฉียงพริ้วมอญ รากย่านาง ฝนพ่นแล ฯ๓

ยาแก้เซื่อมหม้อคั่งอ้าปากมื่ออก เอาใบถั่วแระ ใบผักเค็ด ใบสมิ

จุดฝี กระทุ้งหนอง กระทุ้งหัวฝี

ใบรักขาว ใบประคำดีควาย แก่นสน จันทน์ทั้ง ๒ กระจวาน กานพลู ชิง พริก ดีปลี เอาเสมอภาค บดแห้ง แก้เซื่อมปากมิ
ออก น้ำขาวข้าว แก่นหวานน้ำข่า ด้านขางน้ำสุรา ลงท้องน้ำเปลือกมะเดื่อ เป็นลมน้ำกระทือ รากน้ำร้อนแทรกน้ำผึ้งรวง พิมเสน
รำหัดเกลือ ถ้าจะให้ลงน้ำกระพังโหม ต้มเอาเกลือรำหัดใส่ ท้องขึ้นน้ำกระเพราะ ถ้าจะชโลมน้ำจันทน์ ออกลูกน้ำมะนาวกินเลือดตก
แก้ไอน้ำเซื่อม ฝีดาษเหล้ากิน ตีค่า ๑ ตำลึงทอง ๑ แล ฯ๓

ยาจุดฝีแขก เอาเจตมูลเพลิง บอระเพ็ด ขมิ้นอ้อย ยาดำ ผื่น บดแห้ง ลายเหล้าทั้งกิน ทั้งจุด ทั้งกินแล ฯ๓

ยากระทุ้งหนองให้งาม เอาฝักส้มป่อยปิ้งให้กรอบ ลูกมะกรูดเผา บดแห้ง ลายกินกะเหล้าแล ฯ๓

ยากระทุ้งฝีให้ขึ้น เอาฝักขวง ส้มมะขามเปียก ยอดหวาย ข่าตาแดง เอาเสมอภาค บดแห้ง ลายเหล้ากินแล ฯ๓

แก้พิษต่าง ชื่อสี่สมแล้ว

ยาแก้พิษฝีดาษต่างๆ แก้เจ็บคอไอ กินข้าวมิได้ ให้ร้อนทั่วตัว ให้หนาว เอาจันทน์ทั้ง ๒ กฤษณา กระจาล้าพัก ขอนดอก
สน สักชี โพล พริกหอมเท่ายาทั้งหลาย เอาสิ่งละ ๑ ชั่ง ดอกบุนนาค สัตตบงกช เกสรบัวเผื่อน เกสรบัวขม เกสรบัวหลวง
ดอกสัตบรรพ์ ดอกสัตบุษย์ ดอกคัตเค้า ดอกสารภี ดอกมะลิทั้ง ๒ ดอกจงกลนี ดอกกะดั่งงา ดอกจำปา ดอกกรรมนิการ์ ดอกพิบูล
เอาสิ่งละ ๒ บาท ชะมด ๑ บาท พิมเสน ๒ สลึง น้ำดอกมะลิเป็นกระสายบดแห้งแล ลายสุรา ยาชื่อ สมิติ แล ฯ๓

ยาชื่อ สีสม แล้ว เอาพริกหอม จันทน์แดง กฤษณา กระล่ำพัก ขอนดอก สักชี โกฎหัวบัว โกฎเชียง ดอกบุนนาค ดอกพิกุล ดอกมะลิทั้ง ๒ ดอกสารภี เอาสิ่งละ ๑ บาท พิมเสน ๑ สลึง ชะมด ดอกมะลิเป็นกระสายบดแต่ง ปลายเหล้ากินแก้พิษ ทั้งปวง ทั้งกิน ทั้งทา แล ฯฯ

เกล็ดคุด

ถ้าฝีดาษทรงหัวแล้วมันเป็นฝีคุดเข้าอยู่ในคอมันเป็นหนองอยู่ เอากระทือ โพล ข่า กระชาย บอระเพ็ด เจตมูลเอื้องเพชรมา เปล้าทั้ง ๒ หัตถ์คุดทั้ง ๒ แส้มาทะลาย โคลลาน แสมทั้ง ๒ แก่นมะพร้าว เปลือกสะท่อน เปลือกมะยมตัวผู้ แก่นขี้เหล็ก กุ่มทั้ง ๒ พริก ชิง ดีปลี เปลือกกันเกรา แก่นประคู้ เปลือกเฉียงพรว้านางแอ สะค่าน รากชะพลู หนั่งแรดเผา เขาควายเผือกเผา สน สักชี แก่นปฐู แก่นมหาด ชันทองพญาบาท โกรทั้ง ๒ รากพุงแก รากคนทา หวายตะค้า สีเสียดทั้ง ๒ คุด รากพุงดอเทียนทั้ง ๕ เขี้ยวตะเข้ เขี้ยวหมู นอแรด งาช้าง เขากวาง เขาแพะ เขาคุย พญามือเหล็ก ผีนตัน ยาข้าวเย็นทั้ง ๒ เอาเสมอภาคแช่เหล้าไว้ ๗ วัน เงินผูกคอดม้อ ๑ สลึง หมากพลู ข้าวตอกดอกไม้ ฐูปเทียน คำครู ฝิ่งข้าวเปลือก ๗ วัน กินแต่ด้วยน้ำนม ๑ กินถึง ๗ วัน หายแล ฯฯ

แก้บอง แต่งฝี แก้วร้อน แก้บอง แก้คลั่ง

ถ้าทรงหัวแล้วบองยังไม่ลง เอาใบมะยม มะขามเปียก ขมิ้นผง ตำลายเหล้าพอกปลายเท้าแล ฯฯ

ยาปลูกหัวฝีให้งาม เอารากพุงดอ รากพุมราชา รากมะนาว รากฟักข้าว รากคัตเค้า รากมะดัน รากส้มป่อย รากต่อไส้ รากย่านาง แซ่น้ำลงแล้ว จึงสงขึ้นเสียแล้วเอาน้ำพัน เมื่อจะพันแซ่ใหม่เถิด ฯฯ

ยาทาแก้วร้อน เอาหญ้าวงช้าง ใบมะเดื่อชุมพร ขมิ้นอ้อย ขี้จั่ว ตำทาแล ฯฯ

ยาแก้บองปวด เอาใบน้ำเต้า ขมิ้นอ้อย ขี้จั่ว ฤทธิ์บยอด หล้าน้ำดับไฟ ระวังบพิษ รากลำโพงกาสลัก บดแต่งลายน้ำพัน แล ฯฯ

ยาแก้คลั่ง เอารากต่อไส้ รากพุงดอ รากฟักข้าว หวายตะค้า ฝนพ่นแก้กระสับกระส่ายแล ฯฯ

ยาขับบอง เอาหวายตะค้า สะค่าน แก่นแสมทะเล ปูนขาว หอยแครงเผา บดแต่งลายเหล้ากินขับบองกันฝีแล ฯฯ

กระหายน้ำ ยารัดถาน ทรงหัว ขาบฝี รัดถาน

เมื่อแรกจะลงขมิ้นพ่นยานี้ก่อน เอาเปลือกสารภี เปลือกสะเดา บอระเพ็ด ต้มอาบแล ฯฯ

ยาแก้กระหายน้ำ เอาหญ้าแพรกเผา ขี้จั่วเผา ตาไม้ไผ่เผา บดแต่งลายน้ำกินแล ฯฯ

ยารัดถาน เอาชิงช้าขาลี รากฟักข้าว เปลือกเพกา รากตำลึง เฉียงพรว้านางแอ ขมิ้นอ้อย บดแต่งละลายแช่เหล้าพันแล ฯฯ

ยาทรงหัวฝีแล้วให้ลงเป็นหนอง เอาตะไคร้ ๓ หอมแดง ๓ หัว ต้มกินหายแล ฯฯ

ยาขาบฝี เอาหนั่งแรด หนั่งกระเบน หนั่งควายเผา มะกรูด ๙ ใบ เหง้าหวาย ๓ เหง้า เถาฟักข้าว เถาตำลึง บอระเพ็ด สารส้ม ๘ เฟื้อง เอาน้ำมะพร้าวมาพิเก ๓ ลูก น้ำข้าวข้าวเป็นกระสายแช่พ่นฝีขาบแล ฯฯ

ประสะฝี แก้คัน แก้ค้อ

ยารัดถานฝี เอามะกรูดลูก ๑ รากส้มซ่า รากมะนาว รากส้มป่อย รากสะอ่อม รากพุงดอ รากฟักข้าว รากตำลึง รากยอ แซ่น้ำข้าวพันแล ฯฯ

ยาแก้คอ เอาใบโพ ๗ ใบ เบี้ยจั่น ๒ เบี้ย รากดินคว่ำให้ใหม่ น้ำประสานทองสะอาด สลัดไค้คว่ำ บดแห้งห่อส้มมะขามแก้คอ
แล ฯฯ

ยาแก้คันผี เอาใบสะเดา ใบมะคำไก่ ใบชา ใบลำโพง ใบชาแปน เชือกเขาคัน ใบขี้เหล็ก บอระเพ็ด ขมิ้นอ้อย จุกหอม
จุกกระเทียม ต้มอาบแล ฯฯ

ยาประสะผีไปทุกวัน เอาใบหมากเมีย หมากผู้ ใบมะเฟือง ยอดหวายขม เถาฟักข้าว เถาดำลิ่ง เถาบอระเพ็ด ผักขวง
หญ้าปากควาย ใบโคกกะออม ใบสะเดา ผักบุงรวม เถาขาลี ผักปลาบ ผักเปลว ใบระงับ เปลือกหมากสง ยาแพรด ยาพองลม
พรมมิ ประสะแล ฯฯ

แก้ลง แก้กลม แก้พิษ

ยาแก้ลงผี ก้านกะเพรา ต่อไล่ จันแดง จันขาว ผาง ทางดาน เป็นยาต้ม ฯฯ

ยากินแก้ปลิงลำบองกินภายใน เอาใบมะนาว ๑๐๘ แห้วหมู ๘ กระเทียม ๘ แล ฯฯ

ถ้าฝึกกลมหัวใจ เอารากมะตูก ลูกประคำดีควาย ดิงเกลืออม แห้เหล้ากินแก้พิษภายในแล ฯฯ

ยาแก้พิษผีขึ้นให้สลบ เอาลูกจันทน์ กระวาน ดีปลี ลูกประคำดีควาย เบญจกานี ขิง ใบมะระ ดิง บดแห้งกินแก้สลบแล ฯฯ

ยาปิดระดู เอาบานไม่รู้โรยขาวทั้ง ๕ สะค่าน ผาง ครั้ง จันทน์ทั้ง ๒ ต้มกินปิดแล ฯฯ

ยาเปิด เอาสมอทะเลกำมือ ๑ พริก ๗ ขิง ๗ กก ๗ ดีปลี ๗ ต้มกินเปิดแล ฯฯ

ถ้าเห็นหัวผี ๒ วัน ๓ วัน ๔ วัน ถ้าผีแซมขึ้นมาคราวหลังนั้น เอายานี้พ่น เอาใบสลอด ใบลำโพงกาสลัก ใบหนาด หอม ข่า ตำตาก
แดดให้แห้งแห่เหล่าไว้เมื่อจะพ่นเอาเหล่าคลึง น้ำคลึง พ่นแต่ ๓ วันแล ฯฯ

แก้หนาว ผีแซม แก้สลับละลอก ยาหยอดตา

ยาแก้สะท้านหนาว เอาโรกแดง เฉียงพรัางนางแอ ฝนด้วยสุรากินหายแล ฯฯ

ยาแก้คลั่ง เอาเถาย่านาง เฉียงพรัางนางแอ กระเทียมยอด ตำละลายสุราทาหายแล ฯฯ

ยาแก้ผีให้สลับร้อน เอาใบกะเพรา ตำลายด้วยน้ำมันงาทาหายแล ฯฯ

ยาแก้สลับร้อน เอาใบตำลิ่ง ใบน้ำเต้า ฮ่องสามย่าน ขี้โคสด ตำละลายน้ำท่า ถ้ามีฟิงลายเหล่า ถ้ามีฟิงลายน้ำเปลือก
เพกาหายแล ฯฯ

ยาหยอดตามิให้ผีขึ้นในตา เอาใบสมิ ใบฝ้ายเทศ ขมิ้นอ้อย ยาดำ ลูกอัญชัน เย็บกระตางสามมุม แห่หยอดตาแล ฯฯ

ยาผีขึ้นตา ยาคอ ยาแก้แหบคอ

ยาหยอดตาผีขึ้น เอาครั่ง ขมิ้นอ้อย ยอดผักนา ลูกมะขามคว่ำให้สุกแล้วทุบเปลือกเสีเอาแต่เนื้อในแห่หยอดไม่ออกเลย
แล ฯฯ

ยาผีขึ้นในตาจะมีให้แตก เอาดอกสัตตบุษย์ น้ำผึ้งลายใส่ มิแตกแล ฯฯ

ยาห้ามมิให้ผีขึ้นในตา เอาย่านาง รากไข่เน่า แห่ใส่ตาแล ฯฯ

ถ้าผีออกในตา เอาใบมะระบีบเอาน้ำ น้ำผึ้งรอง หยอดแล ฯฯ

ยาแก้คอ เอาเกลือสินเธาว์ เนรพูนี สังกะณี เอน้ำมะนาวลายกินแล ฯฯ

ยาแก้คอ เอารากถั่วพู รากฟักข้าว ต้มกินแล ฯฯ

ยาแก้คอ เอารากมะนาว ขิง เนรพูนี ซะเอม น้ำดาจัน ลายสุรากินแล ฯฯ

ยาแก้คอ เอาไพล หอม ตำลายสุรากินแลฯฯ

ยาแก้คอแหบแลเสลด เอามะขามแก้ตำเอาน้ำจอก ๑ เสนียด ใบกรรณิการ์ น้ำผึ้ง น้ำมะงั่ว ทำน้ำส้มกินแลฯฯ

แก้คอ ห้ามเสลด แก้คัน

ยาแก้คอฝัก คอแหบ เอานะระพูสี รากไคร้เครือ ลูกราชดัด จันทน์แดง ชะเอมเทศ ดิงเกลือม ให้กินแล ฯฯ

ถ้าฝีให้เจ็บคอ เอามะขามเปียก น้ำมะนาว ชะเอม เกลือ น้ำตาลทราย บดซุบสาลีอมแล ฯฯ

ยาแก้เจ็บคอ เอาเขากวาง หวายตะค้า เขาควาย หญ้าฝิ่น ฝนด้วยน้ำท่ากินแก้คั่งด้วยแล ฯฯ

ยาห้ามเสลด เอาพริก ชিং กระเทียม เทียนทั้ง ๕ พันงูแดง ชันทสกร ลูกมะนาว ๓ ลูก ตำเอาน้ำเคี่ยวขึ้นให้ข้นซุบสาลีอม
แล ฯฯ

ยาห้ามเสลด แก้ลิ้นกระด้างคางแข็ง คอแห้ง เอาลูกสวาด ลูกข้าวพลุ ชิง กก ตีปสี มะขามเปียก เกลือ บดแห้งลายน้ำผึ้ง
กินแลฯฯ

ยาเสลดตีขึ้น เอากะเทียม มะขามเปียก น้ำผึ้ง บดซุบสาลีอมแล ฯฯ

ยาแก้คัน เอาใบผักไถ่ ใบพลูแก้ ใบชาลี ข่า เกลือ บดทาด้วยเหล้าแล ฯฯ

แก้เลือดตกมูก มหาไชย

ยาแก้คัน เอาจอกทั้ง ๒ ใบกะเมง ใบงวงช้าง ใบผักกะضب ใบพันงูแดง ขอบชะนาง บดทาด้วยเหล้าแล ฯฯ

ยาแก้เลือดตกทวาร เอาผักไถ่ รากอ้อยแดง ต้มกินแล ฯฯ

ยาแก้ลงแดงบิตมูก เอาพริก ชิง กะเทียม เกลือ ใบช่อย บดใส่ฝิ่นกินแล ฯฯ

ยาแก้ตกเลือด ตกมูก เอาปูนขาว ผาง ยาดำ น้ำปูนใส ฝนให้กินแล ฯฯ

ยาชื่อมหาไชย เอาว่านกีบแรด ว่านร้อนทอง กลุขณา ไคร้เครือ ว่านนางคำ เนรพูสี สังกรนิ จันทน์ทั้ง ๒ เทพทา พิษนาศน์ ลูก
ประคำดีควาย ราชดัด กระเช้าทั้ง ๒ เปลือกเฉียงพรัานางแอ รากมะเหม่น เปลือกมังคุด พริก ชิง เจตมูลเพลิง ข่า หอม กก ดิง
เกลือมเป็นกระสายบดแห้ง ลายเหล้ากินแปรฝีภายในทั้งกระทุ้งหัวดับพิษฝี ถ้าจะแก้คอลายน้ำหญ้าองไฟ น้ำผักกะضب น้ำ
ส้มป่อย ถ้าแก้คันน้ำมะนาว แก้ปอดน้ำอ้อยแดง แก่รอกน้ำการบูร แก่คั่งน้ำกระดุกฝี น้ำชิ่งช่าชาลี แก่สลบน้ำจันทน์ทั้ง ๒ แก่ตก
เลือด แก่ตกมูก น้ำหญ้าแพรก ขมิ้นอ้อย ตำเอาน้ำ ฝนยากินแล ฯฯ

ชื่อพระจันทร์จรด ฝีกาฬ

ชื่อพระจันทร์จรดตัดฝีภายใน ถ้าฝีได้ ๙ วัน ๑๐ วัน ถึงผัดแล้ว เอาสังกรนิ เนรพูสี ลูกพิลังกาสา โหระพา ชะเอมเทศ ลูก
กราย ว่านกีบแรด ว่านร้อนทอง ลูกสารพัดพิษ ดอกบุนนาค เล็ดในมะนาว ดิงตัน ดิงเกลือม ดีตะเข้ ชะมด พิมเสน เปลือก
เบญจมาศ เกสรบัวหลวง เกสรสารภี เอาเสมอภาค บดด้วยน้ำดอกไม้ ปั้นเท่าลูกพุมเรียง ลายสุราก็ได้น้ำดอกไม้ก็ได้ กิน ๗ เม็ด แก่
พิษฝี ฯฯ

ถ้าฝีกาฬขึ้นทั้งตัวแก้ปวดแก้คันทั้งตัว เอาใบเจตมูลเพลิง ๑ ตำลึง พริก ๑ บาท กระเทียม ๑ บาท รากมะเขือขึ้น ๑ บาท
น้ำมะนาวเป็นกระสายบดแห้งเท่าลูกพุด กิน ๓ เม็ด ๕ เม็ด ๗ เม็ด ยานี้แก้ไม่ฟังตายแล ฯฯ

แก๊สลับ แก๊กัน จุดเทพ ยาขโลมฝีบ่าง

ยาแก๊สลับไป เอาผมนคน รากดิน เขาแพะ เผาให้ไหม้ลายเหล้ากินหายแลฯฯ

ถ้าจะแก๊กันให้ตั้งควนเข้า ๑ ตำลึง จึงแก๊กัด เอาขี้ไก่ดำคั่วให้ไหม้ เอาพริก ๗ ชิง ๗ บดแบ่งลงน้ำมูกตัวเองทา ถ้ามีฟ้ง
เอารากพริก รากมะแว้งต้น รากมะเขือขึ้น ฝนด้วยเหล้าทาแล ฯฯ

ยาจุดฝีกาหทั้งปวง เอารากลำโพงกาสลัก ปากกาข้างบน ฝนด้วยน้ำปูนใสจุดแล ฯฯ

ยาทาให้ฝืออกบาง เอาหญ้าปากควาย รากพญิง ฝักส้มป่อย ต้มอาบพ่นด้วยแล ฯฯ

ยาขโลมให้ฝีบ่าง เอาเปลือกกระทุ่มขี้หมู ขมิ้นอ้อย ต้มขโลมแล ฯฯ

ยาขโลมให้ฝีบ่าง เอาใบมะไฟ ใบชบา ใบสะเดา ใบตำลึงแทรก ตำทาแล ฯฯ

ฝิลงเลือด แก๊กั้ง น้ำมันฝิ

ยาแปรฝิ ฯฯ ถ้าฝิลงท้อง เอาเปลือกพุทรา เปลือกมูกมัน ต้ม ๓ เอา ๑ กินแล ฯฯ

ลงท้องลงเป็นเลือดเป็นหนอง เอากาฝากราชพฤกษ์ ข่า กระทือ เปลือกมะตูม ต้ม ๓ เอา ๑ เอาพริก ชิง กระเทียม เกลือ
ปรุงลงกินแล ฯฯ

ถ้าลงท้องเป็นบิด เอาจันทน์แดง ๑ สลึง ๑ เพ็อง ขมิ้นอ้อย ๑ บาท ดิงเกลืออม ๑ สลึง บดแบ่งกิน ๓ เม็ด กินกะเหล้าแลฯฯ

ฝิลงท้อง เอาตะไคร้บัก เปลือกพุทรา เปลือกต้นราชพฤกษ์ ก้างปลาแดง ต้ม ๓ เอา ๑ กินแล ฯฯ

ยาจุดแก๊กั้ง เอาใบคนที่สอ หัวหอม ๓ หัว น้ำอ้อยยบ ๑ ฝ้าสีเอา ๓ ต้มกินแก๊กั้งแล ฯฯ

ยาแก๊กั้ง เอาเท่าตำลึงตัวผู้ ฝนแช่ด้วยเหล้ารำหัดเกลือทาแล ฯฯ

ยาน้ำมันกะเถาะตะเกด เอานมทองกลาง ยาเกล็ดหอย ใบผักไห่ ใบเฉียงพรัานางแอ ลูกคราม น้ำมันมะพร้าว น้ำมันงา หุงให้คงแต่
น้ำมันทาแล ฯฯ

แก๊สข่านหนาว แก๊สคั้ง

ถ้าเขาขมึนแล้วตะกอดมิดก ให้หุงน้ำมันทา เอาใบสะเดา ใบปิบ ใบไข่เน่า เปลือกเพกา ใบหว่า เปลือกหว่า ผักคราช
หุ้งสามย่าน ยาเกร็ดหอยใหญ่ ใบพุทตอ เอาเสมอภาคหุงให้คงแต่น้ำมันทาแล ฯฯ

ยาแก๊สข่านตกเกล็ดให้หนาว เอาหนึ่งแรดเผาชูดเอาผงบดแช่น้ำ เอาเถาว์ลัยเปรียง แก่นประดู่ แช้อาบหายแล ฯฯ

ยาแก๊สข่านหนาว เอาข่า ๑ บาท ชิง ๑ บาท ลูกจันทน์ ๑ สลึง ดีปลี ๑ สลึง กระวาน ๑ สลึง กะเทียม ๑ สลึง ดีเกลือ
ถ้าจะแก๊กอเอาขันทสกรใส่ด้วย น้ำมันาวเป็นกระสายกินดับพิษภายในภายนอกแล ฯฯ

แก๊สคั้ง เอาหัวผักคราด ใบชุมเห็ด หญ้าตายใบ เทียนดำ เทียนขาว พริก กะเทียม เอาเท่ากัน น้ำมันาวเป็นกระสาย
บดแบ่ง ปั้นลูกกลอนกินแล ฯฯ

แก๊หนาว ฝิเข้าคอ คัมภีร์ฝิ

ถ้าพิษฝิขึ้นสะข่านหนาว เอาพริก ชิง กะเทียม ไพล ขมิ้นอ้อย เกลือ บดแบ่งลายเหล้ากินแล ฯฯ

ฝิเข้าคอ เอารากผักแพว ใบผักกระชับ ขมิ้นอ้อย กะเบือ ข้าวเหนียว ตำโปกแล ฯฯ

ฝิเข้าคอ เอาหน่อไม้ไผ่ป่า เปลือกขี้หนอน ใบพรหมมิ ขมิ้นอ้อย ตำโปกแล ฯฯ

ถ้ามีฟิ่ง เอาใบน้ำเต้า ซ่องสามย่าน ใบผักกะเฉด ใบแพงพวย หน่อไม้โพป่า ผักขวง ใบพลับพลึง ใบเทียน ปูนขาว ชี้งัว
ขมื่นอ้อย บดทาแล ฯฯ

สิทธิการีย ตำราครุทอง ผีเกิดวัน ๓ วัน ๔ เกิดในกระดูก เกิดเทรียดปากขาว ปากดำ เทรียดมะยม ๓๕๐ ผีเกิดวัน ๕
วัน เกิดแต่พวกเดือนออกทุ่งผีข้าวตอก ๓๕๐ ผีเกิดวัน ๗ เกิดแต่สมองกระดูก ๔ พวกกลัดแรดเทรียด.....ฟาย่อมตาย๓๕๐

ผีวัน

ผีเกิดแต่เช้าถึงเที่ยง เกิดเพราะลมเพราะกินอาหารวานจึงเกิด ๓๕๐

ผีเกิดแต่ค่ำถึงเที่ยงคืน ถึงรุ่งเพราะทำการน้กจึงเกิด ๓๕๐

อันหนึ่งนรลักษณ์ผี ถ้าผู้ใดจะดูคนไข่ออกผี ผีนั้นเหม็นดังสบประพ่นผู้นั้นมีรอดเลย ๓๕๐

ผู้ใดไข้เห็นหัววัน ๑ ตีก็บร่ายเท่ากัน ๓๕๐

ถ้าเห็นหัววัน ๒ มิตายแต่ล่าปาก ๓๕๐

ถ้าเห็นหัววัน ๓ ร้ายหนัก ๓๕๐

ถ้าเห็นหัววัน ๔ ตีถ้ารักษาให้มัน.....จงได้เกิด ๓๕๐

วัน ๕ เห็นหัวตีมากกว่าร้ายมิเป็นไร ๓๕๐

วัน ๖ เห็นหัวตีมิเป็นไรเลย ๓๕๐

วัน ๗ เห็นหัวร้ายมากกว่าตี ให้บนตัวคนไข้แก้หมอจึงรักษา ถ้ามีครูบาธิบายบอกมันคง ๓๕๐

อินทกำเนิดออกผีแล ๓๕๐ ผีเกล็ดแรด แม่มันชื่อพ่อโรอิน ๓๕๐ ผีเทรียดไฟ แม่มันชื่อทุมพอนคำมั่ว ๓๕๐ ผีพงดอ
แม่มันสะละ ๓๕๐ ผีปายเกรียมตัวผู้ แม่มันชื่อลลา ๓๕๐ ผีจำอ้ายแม่มันชื่อทรงกระหาย ๓๕๐ ถ้าจะรักษาให้เสียผีเข้าออกชื่อแม่
มันจึงเสียผี ให้ทวนทุกหมู้งจึงเรียกมันมากินเครื่องกระยาเสวย ฯ จะทรงหัวว่า ฯ โนม ฯ วันทิศะวา อจกรียคุณ สัพเพทดาบายหน้า
มางดูตุ๊กก็ตียาผีจึงไรโซยะประจุเรสุวาหะ ๓ ที ๓๕๐ ขอข้าพเจ้ามีโซยะข่านะแก่ข้าพเจ้าจงทุกเมื่อเถิดฯ **สิโรเม พุทธเทวณจ**
ณเต พมมานิ จ พลวิสมนุกญเจ วิสพพกมมามสิเม ๗ ที ฯ ว่าทั้ง ๓ บทนี้แล้ว ให้ปั้นรูปนาคราชตัว ๑ เครื่องที่จะใส่สำหรับนั้น
ปลาช่อนต้มยำ กะทิง ๑๐ ลูก ดอกไม้ รูป เทียนรบแล้ว จึงขับด้วยโองการพระเจ้า คัมภีร์เข้าสารโองการพระศรีอารีย์ คาถาพระจตุ
อีก เมื่อสงหัว เอาฟาง ๓ โฟย ๓ ดอ ๓ อันแล้วพ่นยาแต่งจุดให้เป็นเหตุก่อน แล้วจึงส่งไปเสียตะวันตกบรเทาหายแล ฯ

สิทธิการีย ครูชื่อหมอแก้ว ว่าไว้ให้รู้จักอันไข้แลตาย ในภัยสันตา ผีอันนี้สัน ให้ไข้ ๒ วัน ให้ตื่นมีเย็นกระบัดร้อนกระบัด
หนาว แล้วให้ลงท้องตกเลือด ผู้ใดเป็นดังนี้ชื่อ อักนีสัน ครั้นเห็นหัวลักน้อยอยู่ถึง ๒ วัน ผีนั้นมาแดงดังลูกพริกสดก่อนจึงตั้งหัวขึ้นตั้ง
ยุงขบคายนาคายหลัง ผีนี้เพื่อลม ๗ ลม ๘ วันจึงตั้งผีนี้ลักน้กแล ฯ ผีเทรียดหูให้ไข้เนื้อร้อนตัว ให้เมื่อยสันหลัง ให้คลั่งดังผีเข้า ๓
วัน เห็นหัวแดงหงหัวหูด เห็นหน้าดังลูกฟัก ๑๑ วัน สุกที่กลางอกเป็นน้ำเหลืองไหลตั้งน้ำควปลา ผีนี้แต่ล่าปาก

๑ ผีพงดอกับผีเทรียดเหมือนกันแต่มีนปวดที่หน้าตัวร้อน ๘ วัน ให้หน้า ๑๐ วัน ปวดหัวอกมันถอยขึ้นถอยลง เมื่อถึง
๑๔ วันให้ปวด ๒ แขน ผีเกิดเพื่อลมมักให้รากแล

๑ ผีเทรียดหัวเดียว ๔ วัน ๕ วัน เห็นหัวแดง เมื่อถึง ๖ วัน ๗ วัน ให้ควาสะน่อยดังลูกเดียวไม่เป็นไร ๙ วันหาย

๑ ผีมะยมเมื่อได้ ๔ วัน เห็นหัวแดง บานแยกแสดดังลูกมะยม ผีนี้เหมือนกันกับผีเกล็ดแรด ครั้นขึ้นมานันดานแห้งลง ผีนี้
คือผีกาฬ อย่ารักษาเลย

๑ ผีเหม็นเพ็งกับเทรียดหัวเหล็กเหมือนกัน เมื่อสุกให้คัน ผีกำหนด ๑๐ วันแล

๑ ผีมนโหรา ครั้น ๔ วัน ๕ วัน จึงเห็นหัวๆ หัวนั้นแดงเหมือนลูกหมากเม่าอ่อน ครั้นถึง ๖ วัน ๗ วัน ไม่มีอื่นแกมให้ปวดหัวนักแล

๑ ผีมณิรัตน์ ๓ วัน ขึ้นเป็นหัวพดเป็นหว่างกลางหัว เมื่อถึง ๕ วัน ให้แดงหัวแหลม เมื่อถึง ๙ วัน ละลอกแก้วจะเกิดหว่างกลาง ผีละลอกแก้วร้ายนักเกิดแต่เช้าจนเที่ยงคืน ละลอกแก้ว หัวเท่าลูกมะเดื่อปลั่งดังลูกสุ่มแสง ๖ วันตาย

๑ ผีมะเร็งหูด ๓ วัน ๔ วัน แดง ๒ ดุ้งผีมนโหรา พิษมันเหมือนกัน

๑ ผีมะเร็งสม เมื่อแรกไขมันให้ปวดหัวเมื่อยทั้งตัวให้เร่งรักษาร้ายนักแล

๑ ผีเทรียดเกล็ดหอย เมื่อไขให้ลงคลั่งเพื่อไป เห็นหัวแล้วจึงสร้างออก เมื่อขึ้นมาหัวมักแบนๆ ขาวๆ ที่หน้าผาก คอ มือ ตีน รักแร้ ขา ครรภ์ ถึง ๗วันให้ตำคังผาหอยขม ๗ วันตายแล ชื่ออัคนีสัน มีรอดเลย

๑ ผีเทรียดลูกเตยดังลูกมะยมเหมือนกัน หัวดำสั๊กน้อย ผีมีรอด ถ้ารู้รักษา ๑๑ วัน มีรู้รักษา ๘ วันตาย

๑ ผีมะเร็งสหาย เหมือนกันกับมะเร็งสำลี มันหนานัก มิแปรได้

๑ ผีมะเร็งเพิง มันขึ้นมาดังหัวพด ๘ วัน ๙ วัน ปวดดังถูกไฟ ไฟนี้คือกาฬ อย่ารักษาเลย ย้อนตายทุกคน ทำแล้วดูให้เห็นเกิด

๑ **สิทธิการิย** อาจารย์บอกไว้ให้รู้จักกำเนิด เมื่อไขแลออกผี มันฟิลมมันร้อนตัวเมื่อยมือ เมื่อยตีน อย่าอาบน้ำร้อน ถ้าอาบน้ำตาย

๑ ผีเสลดเมื่อไขตัวเย็น มักให้อนชอบที่เย็น

๑ ผีกาเดาเมื่อไขตัวร้อน มูตรนั้นเหลืองชอบยาเย็นจึงดีแล

๑ สิทธิการิย จะบอกไว้ให้รู้จักยาประจุผีทั้งปวง กินแต่เห็นหัว ๔ วัน ๗ วันทีหนึ่ง พันกว่านั้นแต่ยาประจุแต่ส้มมะขามเปียกยาคำปูนขาว จึงจะชอบด้วยผีอันกล่าวมานี้แล

๑ ผีกกลายเกลสรอิมันเล็กๆ ดุจลูกผักคราดหัวแหลมดำแห้งอยู่เมื่อใหญ่ก็ด้านแตกแยกอยู่ดังหนังแรดแล

๑ ผีอัคนีสัน เมื่อแรกขึ้นหัวดำๆ ราบหัวใหญ่เท่าผีแกลบแดงเป็นแถวไปทั่วทั้งคอ ทั้งมือ ทั้งตีน หัวตัวแดง ผีนั้นไปแล้วริมตาแถมแตกแห้งๆ อยู่แล

๑ ผีดอกหมากเนื้อแดงรอบหัวเล็กๆ หัวแหลมหาหนองมิได้ ชาวเป็น**หนอง** ครั้นใหญ่ก็ให้ลงท้องเจ็บกลางวัน กลางคืนยังรุ่ง ยังค่ำ ให้ร้อน ให้หนาว

๑ ผีดอกหมาก เมื่อแรกขึ้นหัวเล็กๆ ครั้นใหญ่มันดำๆ มันมั่วกันเขาอยู่ ๙ หัว ๑๐ หัว หาหนองมิได้

๑ ผีพงดอ กลมๆ ขาวๆ รักษาง่ายแล

๑ ผีพงดอกระด้างบวย ขึ้นมั่วกันอยู่ ๕ หัว ๖ หัวเล็กดำๆ ไม่ไปทั้งตัวแล

๑ ผีมะเร็งเพลิง ขึ้นเมื่อหัวค้ำ ครั้นใหญ่แดงรอบนอก กลางขาวปวดดังพิษไฟ

๑ ผีละลอกแก้วขึ้นหัวดังนี้ ๗ แก้วผลึกหัวเมื่อขึ้นเหมือนลูกเห็บ เป็นหนองขาว ดั่งน้ำข้าวปวดถึงหัวใจหัวนี้ดังนี้

๗

ผีเทรียดหัวเล็กดังนี้ ทำพิษ ๑๐ วัน ๑๑ วัน ตาย ๗

ผีกระตังบายดวงดังนี้ ร้ายแล ฯ

ถ้าแม่นไข ๒ วัน ๓ วัน ก็ตี ให้ตื่นเย็น มือเย็น กระบัตร์ร้อน กระบัตร์หนาว ให้ตกเลือดก็ตี ชั่งนี้ชื่อ อคนิสัน ให้ฝืนขึ้นทั้งตัว เมื่อเห็นส่น้อย ครั้นถึง ๒ วัน ๓ วัน ก็ตื่นขึ้นมาแหลมดังลูกพริกเห็นหัวเล็กๆ ขึ้นกลางวาง ดั่งหัวหูดถ้าแม่นหัวมันตำฝั้นนั้น ๑๑ วันตาย แม้รู้รักษาคลายถึงเดือน ๑ ถ้าขึ้นพร้อมมิเป็นได้

- ๑ ผีเห็นหัวขึ้นมา ๒ ลีน ๓ ลีน ขึ้นมาดังลูกมะคบ ปากตีหนาตี ครั้นมันให้คายตัวเรียกว่า ผีแกลบ ๗ วันสุก มิเป็นได้
- ๑ ผีเทรียดลูกเตยเห็นหัว ๔ วัน ๕ วัน หัวดังลูกมะยม แยกๆ อยู่ ครั้นถึง ๖ วันจึงพร้อมกันที่หน้านั้น ครั้นถึง ๑๐ วัน ๑๑ วัน จึงสุก สลบวันละ ๒ หน หัวมันดังลูกมะยมสุก ถ้ารู้รักษาให้กินยาภายในมันให้ลงท้อง อันหนึ่งเมื่อผีเขาเกล็ดกินยาจึงนั้ ผีนี้ ร้ายเป็นกับตายเท่ากัน ถ้ามิรู้รักษา ๑๑ วันตาย ฯ

ผีมณีดังนี้ ไข่แต่สามหัวนั้นเสียดขึ้นมาดังหัวพดลอมกลาง ครั้นถึง ๓ วันก็เห็นหัวแดงแหลม ครั้นถึง ๘ วัน ละลอกแก้วขึ้นแต่คำถึงเที่ยงคืนตายแล ละลอกแก้วหัวเท่าลูกมะเดื่อขึ้นวัน ๑ ตาย

- ๑ ผีไข่ ๔ วันจึงเห็นหัวขึ้นมากกลางตำฝั้น ๘ วันสุก มิเป็นไร ผีนี้บ่ห่อนตาย
- ๑ ผีเทรียดหอย ครั้นไข่เห็นหัวออกมากให้คาง เห็นหัวขึ้นขาวเป็นมันที่คอตื่น รักแร้ทั้งสองข้าง อยู่ถึง ๗ วันให้ตำดั่งฝาย หอย ๗ วันตายแล

แก้พิษกลุ่มใจ ดับพิษ ผีขึ้นคอ

๑ ยาแก้พิษกลุ่มหัวใจ เอาเนระพูสี ว่านร้อนทอง จันทน์ทั้ง ๒ ดิงเกลือม ฝนให้กินตามประมาณ เอาเปลือกหมากสงบิต เอาน้ำเป็นกระสาย

๑ ยาล้อมดับดับพิษ เอาจันทน์แดง ลูกเบญจกานี เปล้าใหญ่ คีอาย หางกราย คอนมาแดง เนระพูสี เอาเท่ากัน แล่เหล้า กินพ่นแล

๑ ยาดับพิษผีให้ปวด เอาแก่นสน เปลือกประตู่ แก่นประตู่ ตะไคร้ ไม้สัก ครอบแครบ ชั่งวัดดัดพอม กานพลู แห่เหล้ากิน ดับผีแล

๑ ถ้าผีขึ้นในคอ เอายานี้ฝนทาข้างนอก เอาดิงเกลือม จันทน์แดง ลูกประคำดีควาย ฝนทาแล

กระหายน้ำ ยาทาคอ

๑ ยาทาคอ ยาชื่อกันทวีป เอาลำโพงกาสลัก เข้มแดง ใบเนียด เหล้าเป็นบดแห่ง ทาผีกินข้าวนี้มิได้ เहांเป็นทาคลองไป ถึงหัวอก กินได้แล

๑ ยาดองกินแก้พิษผี เอาเถาขาลี บอระเพ็ด จันทน์แดง เนระพูสี สั้กรณี ลูกเบญจกานี สีเสียดเทศ ดิงเกลือม เอาดิงใส่ถึง ส่วนกันฝึลบลงภายในแล

๑ ถ้าทำพิษปวดนั้ เอาใบเสนียด ผักหวาน ตำโคลมแล

๑ ยาแก้พิษผี เอาชะแงหมากดิบ ชะเอม ชั้ฒทสกร หอมแดง ชิง ลายด้วยน้ำมะนาว หามิได้เอาน้ำมะกรูดกินพ้งแล

๑ ถ้าวายน้ำ เอายอดเตยลนไฟบิตเอาน้ำ น้ำกล้วยน้ำ สุราถูการด้วยกัน กินหายแล

แก้สะอึก ยาพ่นหยอดตา

- ๑ ยาแก้สะอึก เอาครึ่ง กระทบยิม ต้ม ๓ เอา ๑ ให้กินแล
- ๑ ถ้าตาแดงเป็นเลือดก็ตี น้ำตาไหลตกก็ตี เอาจันทร์แดง จันทร์ขาว เปลือกมะไฟ แขน้ำหยอดตาแล
- ๑ ตาแดงเป็นเลือด เอาขมิ้นอ้อย ครั้ง สีเสียด แขน้ำหยอดตาแล
- ๑ ยาพ่น เอารากสอม รากพงคอก รากเขียงมอน รากย่านาง แก่นพรหม แก่นประตุ้ ไม้สัก รากมะกรูด รากมะนาว แก่นปรู เอาเท่ากัน ใบระงับ ใบตำลึง ใบบัวหลวง ใบหมื่นน้อย ช้องสามย่าน ทางตะเซ่ ใบถั่วแระ ถ้าเห็นหัวได้ ๖ วัน ๗ วัน ๘ วัน เอายานี้ แทรก ใบสะอึก ผักบุงรวม ใบก้างปลา ใบพงคอก ถ้าเห็นผีได้ ๘ วัน ๙ วัน เอายานี้แทรก เอาใบส้มป่อย ขมิ้นอ้อย ใบมะขาม ใบมะระ ตำพ่นผีกระจายออกปล้นสุกแล

ยาพ่นลองดู พ่นให้ขึ้น

- ๑ ยาพ่นผีลองดู จะรับถามีรับ เอาเขากระปือเฟือก เขากวาง ไม้สัก น้ำปูนใส ฝนด้วยกัน ชักหัวผีขึ้นดินกแล
- ๑ ยาประสะหัวผีให้เหวิบาง เอาฝักมาตำเอาน้ำ ดินประสิวขาวรำหัดพ่นแล
- ๑ ถ้าผีมีขึ้นแนบเนื้ออยู่ มิเป็นหัวมันให้ตำลง เอาใบส้มป่อยกำมือหนึ่ง ใบหวานบานกำ ๑ ตำลายน้ำถากรอง เอาแต่น้ำ ใส่พ่นทั่วตัวให้ขึ้นแล

แปรใน แปรนอก

- ยาแปรใน เอาใบทุมเทง หญ้าปากควาย ใบถั่วแระ ชั่งวักกิง พริก ชิง ดีปลี ขมิ้นอ้อย แปรในแล เมื่อจะแปรนอก ยกพริก ชิง ดีปลีออกเสีย เอาหอมกึ่งบดละลายเหล้ากินแล
- ๑ ยาแปรใน เอาใบมะตูม ใบทองหลางหนาม น้ำประสานทอง บดละลายเหล้ากินแปรกระทั่งดีแล
 - ๑ ยาแปรนอก เอาใบตองแตก ใบไผ่ ใบพร้านางแอ คัดเค้า หญ้าปากควาย ใบทุมเทง ใบชดมอน ขมิ้นอ้อย ดินประสิวขาว ดางใบแสม เอาเสมอภาค เอาดางใบแสมเป็นกระสาย แทรกด้วยเหล้า พ่นผีร้ายเป็นดีแล
 - ๑ แก้วพิษผี เอาเขากวาง หวายตะค้า ชิง รากมะนาว ฝนด้วยเหล้ากินแก้พิษผีดีแล

ยาจุด แบ่งหัวผี ยาตัด

- ๑ ยาจุดผี เอายาดำ รากเจตมูลเพลิง ลูกในสะบ้า บดเป็นแท่งละลายด้วยน้ำมะนาว จุดผีดีนักแล
- ๑ ยาแก้สลบ เอาใบเสนียด ใบสะตอม ใบโคกกะออม ใบผักไถ่ ตีงูเหลือม เอาเท่ากัน บดแท่งละลายเหล้ากินแล้วทาออกมาถึงหัวอก อย่าให้พิษขึ้นมาแล
- ๑ ถ้าผีขึ้นในคอ เอารากเขียงพรว้านางแอ รากย่านาง ต้ม ๓ เอา ๑ กินแก้คอแล
- ๑ ยาตัดแบ่งหัวผี เอาใบหมากผู้ หมากเมีย ระแงะหมากดิบ ขมิ้นอ้อย ข่า มะกรูด บอระเพ็ด ใบมะกา เอาเท่ากัน ต้มกินเอาดีเกลือแทรกกินแล
- ๑ ยาตัดตัดผีเมื่อสงหัว เอารากซึกาแดง รากตองแดง รากมะนาว รากมะกรูด รากไม้เท้ายา(ย)ม่อม รากพงคอก รากย่านาง ขมิ้นอ้อย ผักราชพฤกษ์ ใบมะกา ยาดำ ๑ บาท พญามือเหล็ก เอาเสมอภาค เมื่อจะตัด เอาน้ำขิงนึ่งกินได้ใช้แล

ถ่ายพิษผี ยาคัน

๑ ยาถ่ายพิษผีตาช เอามูตรเจ้าตัวผู้ใช้นั้นคลีงนำคลีง เอาเสื่อลำแพนคาด ลูกแห่ หนึ่งกระเบน หนึ่งแรด ต้มให้กิน เมื่อจะกินเสกด้วยคาถานี้ **พหูปาปี วินาเปสนติ** ฯ

- ๑ ยาแก้คัน เอาตีปลากทราย มันกุ้งสด ใบบอระเพ็ด เอาเท่ากันทาแก้คันแล
- ๑ ยาแก้คัน เอาต้นสับปะรด ตำแย กำมะถันแดง กระดุกทาน ต้มด้วยน้ำพ่นล่อหนอง เหลืองทิพพคุณทานทั้งผี ทั้งกิน ทั้งพ่น แก้คันข้างใน ข้างนอกแล
- ๑ ยาพ่นให้หนองขึ้น ให้ไปเชิญรากลุ่มเรียงเทศมาแช่น้ำมะพร้าวนาฬิกา พ่นขึ้นแล
- ๑ ยากระทุ้งหัวผีให้ขึ้น เอาฝักส้มป่อย ลูกมะกรูด บอระเพ็ดเอาแต่น้อยกว่ายาทั้งหลาย บดแห้งลายเหล้ากินขึ้นแล
- ๑ ถ้าจะทำยาเหลืองทิพพคุณทาน เอาข่า กระชาย กระทือ ไพล ขมิ้นอ้อย ตรีกระตุก ฝิวมะกรูด ฝักของ ฝักให้ ไบน้ำเต้า หอมแดง กระเทียม ว่านกีบแรด ว่านร้อนทอง กำมะถันแดง กำมะถันเหลือง สารส้ม ดินประสิ่วขาว เทียนทั้ง ๕ ลูก จันทน์ ดอนจันทน์ กระวาน กานพลู ลูกโนมะนาว ลูกเบญจกานี ยาทั้งเอาเสมอภาค

เขี้ยวพิสดาร

ท่าแห่งกวาดขางน้ำมะนาว หย้าของไฟแทรกตั้งแทรกกวาด ถ้าจะให้ลงเอาน้ำลูกสมอด้ม ยาดำแทรกให้กินลงแล ถ้าลง อยู่เอาเนระพาลี เปลือกแมงคูด ให้กินหยุด ถ้าตกเลือก ตกมูก เอาเปลือกเพกาน้ำมะนาว ถ้าคลั่งใบพุ่มเรียงป่าเป็นกระสาย ถ้าแก้ เสลดน้ำปูนใส ถ้าแก้สะอึกน้ำหอม เอาพิมเสน การบูร ราหัดลงให้กิน ถ้าแก้สาระพิษคบสารพัด เขี้ยวผงให้กิน ถ้าแก้สลับเอาหัว แร้ง หัวกา ยาฝิ่นเอารากดินเผาไฟชะมด พิมเสน แทรกลงให้กิน แก้ได้ทุกอย่างผีตาชก็ได้แล

๑ ยาเขี้ยวพิสดารล้อมดับดับพิษ เอากุมทั้ง ๒ มะรุ้ม ทองกลาง กะทือ ไพล ข่า กระชาย ขมิ้นอ้อย พริก ชิง ดีปลี ใบ พุทรา ใบเชียงพริ้มมอน ใบสอม ใบฝายเทศ ไบน้ำเต้า ใบสะเดา ใบหมากเมีย หมากผู้ ใบมะเฟือง ใบชุมเห็ดไทย ใบผักขง ใบมะยม ตัวผู้ เอาเสมอภาคบดแห้งไว้ ลายเหล้ากินดับพิษผีตาช ด้านซางทั้งปวง เป็นยาประจำทอง ถ้าหนาวลายน้ำขิงหอม ถ้าลงลายน้ำ เปลือกมะเดื่อ เปลือกแข แทรกตั้งกินแล

ยาแก้คัน

- ๑ ยาแก้คัน เอาใบบัวหลวง ใบชาลี ใบราชคุด ใบเสนียด ใบพลูแก ใบสะเดา ขมิ้นอ้อย ข้าวเปลือกบดทาแก้คัน
- ๑ ยาแก้คัน เอาข่าตาแดง เปลือกมะรุ้ม ฝนด้วยน้ำปูนขาวทาแก้คันแล
- ๑ ยาแก้คัน เอาขมิ้นอ้อย ชิง ฝนด้วยน้ำเย็น ทาแก้คันแล

ยาพ่นสง

- ๑ ยาแก้คัน เอาใบโคกกะออม ปั้นเอาน้ำจวงครเอาน้ำมันงาใส่ด้วย ทาแก้คันแล
- ๑ ยาพ่น เอาใบเขมข้าว ใบมะยม ใบมะเฟือง ใบตะกู่ ใบชาลี ใบผักหวง ใบพงดอ ใบผักบุงชัน ตำเอาน้ำพ่น ถ้าจะให้ ยอดขึ้นเอาฝักใส่ด้วย เมื่อจะใกล้สงหัว เอาใบส้มมะขาม ใบส้มป่อย ใบมะดัน ตำพ่นแล
- ๑ ถ้าจะให้รัดถานเค้า เอาเชียงพริ้นางแอ รากย่านาง ฝนเข้าด้วยกันฝนแล
- ๑ ยาพ่น เอาใบมะระ ใบพงดอ ใบมะอึก ใบข้องสามย่าน ใบมะยม หย้าแพรก หย้าปากควาย ไบตำลึงตัวผู้ หางตะเข้ ไบหม่อนน้อย ใบชาลี ตำพ่นยานี้ก่อน แล้วจึงแทรกยานี้ เอาใบสมิ ใบมะเฟือง ใบพองลม ใบตับเต่า ยอดหวาย ใบถั่วระ ยอดหมาก ยอดเตย ใบบอระเพ็ด ใบสมกบ ใบสมแสนกา ใบมะขาม ใบส้มป่อย ฝัก ก้านมะพร้าว ตำพ่นแล

ถ้ำล้งท้อง กระจ่างฝึ ยำพ่น

- ๑ ยำกระจ่างท้งหัวฝึให้ซึ้น เอาฝักหวง ส้มมะขามเป็ยก ยอดหวาย ช่าตาแดง เอาพ่นแล
- ๑ ยำแก้พิษฝึซึ้นจับหัวใจ เอาพงดอ หัวกระจ่างฝึมด ใบมะระระ ตำเอาน้ำส่วน ๑ คูสิการด้วยกัน ใส่พริกไทยให้กินดับพิษ

แล

- ๑ ถ้ำล้งท้องเอาสน จันท์น้ ต้ม ๓ เอา ๑ กินหายแล

แก้คอ

- ๑ ถ้ำสงหัวแล้วยังบวมอยู่ เอาใบมะยม มะขามเป็ยก ขมิ้นพง ลายเหล้าพอกหายแล
- ๑ ถ้ำยังบวมอยู่ เอาเปลือกลำโพงต้มอาบ แล้วเอาขมิ้นอ้อยหมกในไฟให้สก ใบส้มป่อย ใบสะเดา เพชรสังฆาต ตำพอกแล
- ๑ ถ้ำบวมพะอิกอยู่เป็นเพื่อเสลด เอาลูกสมอเทศ ๑ ตำลึง ลูกมะขามป้อม ๑ ตำลึง ต้มกินหายแล
- ๑ ยำน้ำมันเอ็นอ่อน เอาส้มซ่า ส้มมะนาว ส้มมะกรูด ชิง ช่า กะทือ โพล หอมแดง กระจ่างฝึมด มะรุม กุ่มท้ง ๒ ทองหลาง ใบมน เอาเท่ากันหุงให้คงแต่น้ำมัน ทาออกฝึตีให้แซนแล
- ๑ ยำแก้คอ เอาจันท์น้แดง ถั่วแระ เนระพูสี กระจ่างฝึมด บดด้วยเหล้ากินหายแล

แก้เสลด แก้กัน บ่มฝึ

- ๑ ยำแก้เสลด เอาฝักส้มป่อย พริก ชิง กระจ่างฝึมด ยาท้งนี้เอาเสมอภาคค้ว เอามะขามเป็ยก น้ำตาลคูสิกันเข้าด้วยกัน ชุบสำลือมแล
- ๑ ยำแก้แหบเครือ เอาหญ่ายองไฟ หางนกยูงเผา ลายเหล้าชุบสำลือมแล
- ๑ ยำแก้คันเมื่อตกเกสิตแล้ว เอาน้ำใบพลูแก่ ๓ จอก ใบชาสิ ใบฝักไห้ ช่า ใบสะเดา น้ำมันงูเหลื่อมทาแก้คันแล
- ๑ ยำบ่มฝึ เอากาฝากมะม่วง ขมิ้นอ้อย ฝนด้วยน้ำปูนใสขาว ที่ดัวงฝึดับพิษแล
- ๑ ถ้ำฝึทรวงหัวแล้วมิดก ให้หุงน้ำมันนี้ทา เอาฝักบุงแก่ แพงพวยแดง น้ำมันดิบ หุงให้คงแต่น้ำมัน ทากะเดาะเกสิตแล

กะเดาะเกสิต แก้เจ็บคอ ฝึล้งท้อง

- ๑ ยำกะเดาะเกสิตฝึ เอาลูกมะแว้ง เปลือกเชียงพรวงนางแอ ไข่เป็ด ๓ ลูก เอาแต่ไข่แดง น้ำมันทะนนานหนึ่ง หุงให้คงแต่น้ำมัน เสกด้วย **สภวาสิ** ๑๐๘ คาบ ทากี้ได้กินได้ ดับฝึตีฝึแล
- ๑ ยำแก้เจ็บคอ เอาเนระพูสี รากกล้วยดิบ สะเอมเทศ เอาน้ำชิงเป็นกระสายชุบสำลือมแล
- ๑ ยำแก้เจ็บคอ เอารากมะไฟ รากคัตมอน ฝนกินแล
- ๑ ยำทาแก้เจ็บคอ เอารากลำโพง ขมิ้นอ้อย ฝนด้วยเหล้า ทาคอถึงอกหายแล
- ๑ ถ้ำออกฝึให้ล้งท้องก็ตีตกลือตก็ตี เอารากทับทิม เปลือกแมงคุด เนระพูสี ลูกเบญจกานี ฝน บดกินแล

ฝึล้งเป็นลือด

- ๑ ถ้ำล้งท้อง หักคี้ตี เอาใบฝายแดง ใบทับทิม ตำลายเหล้าคิงเหลื่อม เบญจกานี กระจ่างฝึมดดิน ใส่บงในเหล้า อุ่นไฟให้ร้อน

กินแล

- ๑ ถ้างลงเป็นเลือด เอาดอกเสนียด ดอกทับทิม เทียนดำ เอาสิ่งละ ๑ สลึง น้ำครึ่งเป็นกระสาย บดลูกกลอนกินแล
- ๑ ถ้ำตกลือดทวารเบามีหยุด เอาปลาไหลเผือก ชิง ข่า รากส้มกุ้ง สารส้ม เอาเท่ากันบดแบ่งไว้กินแล
- ๑ ถ้ำออกฝี เลือดในต่อออกมา เอาใบไม้ ใบมะขาม รากสมิ่ ต้ม ๓ เอา ๑ ฟริก ชิง ปลูกลงกินแล

มหาคงคา

๑ มหาคงคาใหญ่ เอาใบเพกา ทางตะเซ่ การอน ใบไม้ ใบสมิ่ ดินสอพอง ดินประสีขาว ใบปิบ หญ้าปากควาย เอาทางตะเซ่ เป็นกระ(สาย)ปั้นแบ่ง ลายเหล้ากินแก้พิษฝิฟูรนทุราย ผกบวมทั้งกิน ทั้งทา หายแล

๑ (บดเรื่อง) ยชินทกขิณ พลวิไลโต อถโท พยาลลพิวินาสา ยสมุทาโน

๑ เอาพริกไทย ๑ ตีป्ली ๑ ตำผงทาดาดงเท่ายาทั้งหลาย น้ำผึ้งรวงแลพลีเอายาทั้งนั้นจึงตีแล้วด้วยคานานั้น ๑๐๘ คาบ เมื่อจะกินเสก ๗ คาบ กินวันละเท่าแม่มือกินได้ ๙ เม็ด คงอาวรุทังปวงขวกหนามมิเข้าเลย กินเดือน ๑ มีกำลังตั้งข้าง ๔ สอกแล

แก้บวม ยาหอม

๑ ยาแก้บวมมีครัน บวมทั้งตัว คลอดลูกแล้วบวมก็ตี เอาข่า ๓ ต้น ต้นหนึ่งตัด ๓ ท่อน สมอไทย ๗ ลูก ใบมะกอกำมือ ๑ ข้าวเปลือก ๓ หยิบ ดีเกลือ ๒ สลึง ราชพฤกษ์ ๓ ฝัก ยาดำ ๑ บาท ต้มกินแล

๑ ยาหอมประทานชีวิต แก้กลม ๘ จำพวก แก่ดีสาดหลายไม่ได้ เอาเซมด พิมเสน หญ้าฝรั่ง อำพันดีปลา กระดองปูปา เผา กระดุงงเหลื่อม กระดุงงเท่า กระดุงงทับสมิงคลา ไบลานเผา กฤษณา กะลำพัก ขอนดอก ไคลพระเจดีย์ ไคลพระสีมา ใบโพธิ์ ๗ วัต วัตละ ๓ ใบ ยาทั้งนี้เอาสิ่งละ ๑ สลึง บดแบ่งทองคำปิด ๗ แห่ง เสกด้วยสัตวา ๗ วัน วันละ ๗ จบ แก้กลมน้ำดอกไม้เทศ กินแล

แก้สาริบาตร มหาอุด ชางแห่งหอม

๑ ยาอาจารย์โพ แก่ไข้ลักสาดสาริบาตรอีดำ อีแดง สาริบาตดาเนื้อ สาริบาตลูกนก เอากำงปลาทั้ง ๒ รากน้ำนอง รากย่านาง รากคนทา รากท้าวม่อม ก้านตาล จันทน์ทั้ง ๒ ขมิ้นอ้อย หัวแห้วหมู หญ้าแพรก หญ้าปากควาย บอระเพ็ด เกสรทั้ง ๕ โกฎ พุงปลา รากไม้รวก รากมะเดื่อ หัวคล้า ต้มกินแล

๑ ยาชื่อมหาอุด เปลือกลูกทับทิม ลูกกะดอม ขมิ้นอ้อย บดแบ่ง น้ำร้อนแทรกพิมเสนกินแล

๑ ยาชื่อชางแห่งหอม เอาสมุลแว้ง เซมเม เม็ดโหระพา เทียนขาวพาลี ลูกผักชี จันทน์ทั้ง ๒ อบเชย โกฎสูส โกฎเขมา โกฎหัวบัว โกฎพุงปลา เทียนขาว เอาเสมอภาค สมอทั้ง ๓ เป็นกระสายบดแบ่ง แก่ลงน้ำเปลือกแค ตกมูกเลือดน้ำกระทือ แก่รอกน้ำ ลูกสมอต้ม แทรกเกลือพิมเสน จะให้กาย น้ำกระพังโหม เกลือร่าหัด ท้องขึ้นน้ำไปคนที่สอต้ม เป็นตานขโมย ไบตาลม่อน ใบชุมเห็ด ขมิ้นอ้อยต้ม ชางขึ้นน้ำขมิ้น คอแห้ง น้ำมะกล่ำเครือ ดิงูแทรกกวาดแล

แก้สาริบาต

๑ ยาแก้ใช้สาริบาต ทานวัดดอนยายหอม แก่สาริบาต ๗ จำพวก ให้คลั่งตั้งผีเขา คลั่งทั้งกลางวัน กลางคืน แก่อีดำอีแดง เป็นหัดให้ร้อน แก่ปราณชวน สำปะชวน แก่ไข้จับโนไฟ เอารากมะแว้งทั้ง ๒ รากมะอึก รากมะเขือขึ้น หัวแห้วหมู บอระเพ็ด ๓๓ องคูลี ข่า ๓๓ แวน ก้านสะเดา ๓๓ ก้าน จันทน์ทั้ง ๒ ลูกสมอทั้ง ๓ ชิงแห้ง ตีป्ली หญ้าตีนนก ลูกขามป้อม ลูกกะดอม แก่นสน โกฎ ทั้ง ๕ เทียนทั้ง ๕ ยาทั้งนี้เอาสิ่งละ ๑ บาท ต้มกินแล

๑ ยาแก้เบาเป็นหนอง เอาผักบั้งขึ้น ผักเรากิน ผักเปี้ย รากจิงจ้อ เปี้ยจัน ต้มกินหม้อละ ๑ บาท

๑ ยามหานิลพิไชยฤกษ์ ใช้ได้ ๑๐๘ เอาแก่นสน จันทน์ทั้ง ๒ กระจวาน กานพลู โกฎทั้ง ๕ เทียนทั้ง ๕ ว่านกีบแรด ว่านร้อนทอง พริกไทย ขิง กระจเทียม กระจทื่อ ดิปลี หอยขม เม็ดโนมะนาว เม็ดโนมะกรูด ฝักส้มป่อย ใบคนที่สอ ยางทราย ลูกกะตอม ใบสะเดา ใบหัดศุณ ใบหนาด ใบกะเพรา ใบชะพลู หัวแห้ว หัวหญ้าร้างกา ยาลูกเคลลา ลูกสมอทั้ง ๔ กระจตุกแรง กระจตุกกา กระจตุกมามี นอแรด งาช้าง เขี้ยวหมี เขี้ยวหมู เขี้ยว..... เขี้ยวเสือ หอยทั้ง ๗ เขาพะยะ เขาแกะ หนังแรด กระจตุกหมูเถื่อน กระจตุกงูเหลือม ขิงแห้ง ขนเม่น เขาควยเผือก เขากวาง เขากูย? กระจตุกทับมิงคลา กระจตุกงูเห่า รากดิน ยาทั้งนี้เอาเสมอภาค คั่วกรียมเมื่อบดเอา คินิ เป็นกระสายบดแห้ง เอาตีแรง ตีกา ตีตะเข้ ตีหมู ตีตะพาน้ำ ตีเหย้า ตีงูเหลือม ตีเต่า แซ่น้ำบด แกะเจ็บท้องน้ำปูนใส แล

แก้คุณลม

๑ ยาแก้คุณลม ทานวัดชีพะเกิด เอารากตองแตก ๕ องคุลี บอระเพ็ด ๕ องคุลี รากสลอดน้ำ ๕ องคุลี ขมิ้นอ้อย ๕ ขึ้นแก่นสน ๕ ยาทั้งนี้ลงด้วย **นโมพุทธาย** ทุกสิ่ง เสกด้วยตัวเอง ๑๐๘ ต้มกิน